Відродження

Ціна окремого нумера 90 шагів (45 коп).

Умови передплати на 1 місяць: 10 карб., на 3 місяці: 30 карб.. Передплата приймається 1-го числа кожного місяця; за зміну адреси 1 карб.

Умови друкування оголошень: На 1 сторінці 3 карб., на останній сторінці 2 карб. —за один рядок 1 шпальту за кожний раз. Особливі, що друкують прапцю, 2 карб. за 3 рядки за один раз.

Адреси Редакції і Адміністрації: Київ, Театральна площа № 48-А, телефон 57—16. Контора відкрита від 9 до 3 години дня.

Редактор приймає від 1 до 2 години дня. Секретарі—від 1 до 3 години дня. Рукописи, поміщені поза підписаного друкованого аркуша, не повертаються.

ЩОДЕННА БЕЗПАРТІЙНА ДЕМОКРАТИЧНА ГАЗЕТА.

Ч. 217 — Неділя 22 (9) грудня 1918 року. — Рік вид. 1.

Приймається передплата на 1919-й рік на щоденну безпартійну демократичну українську газету

„Відродження"

Відродження — перша велика українська газета на Україні.
Відродження — безпартійна демократична газета
Відродження — всебічно освітлює життя України
Відродження — стоїть за росцвіт рідної держави України та добробут населення.

Відродження — стоїть за розумне переведення в життя аграрної реформи і наділення селян землею.
Відродження — обстоює рідну мову і рідну школу.
Відродження — стоїть за економичні та політичні реформи.

Відродження — найкраще поінформована газета
Відродження — має власних кореспондентів в усіх видатних місцях України та Европи.
Відродження — періодично дає ілюстровані додатки.

У «Відродженні» постійну участь приймають: В. Бурлака, А. Войнаровський, Ваганян, К. Вишевич, П. Гай, М. Гехтер, А. Головко, свящ. В. Гриневич, проф. О. Грушевський, проф. В. Дубинський, Ф. Дулко, Д. Донинський (Відень-Львів). И. Залиняк, О. Ковалевський, М. Кічура, П. Кривайовський, О. Ковець, М. Кравець, Мин. Левитський, Мос. Левинський, Г. Лисенко, О. Метлинський, П. Михайлович, В. Мурський, М. Мамонтів, О. Олесь, М. Попурий, М. Павловський, П. Певний, Д. Ровинський, проф. И. Сумцов, М. Срібнянський, К. Стеценко, Юр. Стринавський, Е. Сокович, проф. А. Хомик, Гр. Чупринка та инші.

Зважаючи на існучі обставини, передплата приймається не більш, як на три місяці, по ціні:

З 1 січня до 1 лютого 10 карб. ✦✦ З 1 січня до березіля 20 карб. ✦✦ З 1 січня до 1 квітня 30 карб.

Передплата приймається тільки на цілі місяці; за зміну адреси—1 карб.

Адреса редакції і адміністрації: Київ, Театральна площа № 48А, телефон 57—16. Контора відкрита від 9 год. до 3 годин.

Редактор-видавець П. Г. Певний.

Офіціяльний відділ.

Все, що стосується до Другої Управи Головної Команди Українських Республіканських Військ, прохаю надсилати по такій адресі: В. Підвальна ч. 88—Головний Штаб.

ОГОЛОШЕННЯ.

По наказу Начальника Генерального Штабу повідомляємо, що всі співробітники Головного Управління Генерального Штабу 22 грудня о 10 годині ранку, повинні прибути до Головного Управління для праці від 10 до години дня.

Генеральний Хорунжий Бронський.

21 грудня 1918 року.

ОГОЛОШЕННЯ.

Цим оголошується, що Інформаційне Бюро при Директорії Укр. Нар. Респ. мешкає на Інститутській вул. в буд. ч. 40, а не на Хрещатику в буд. 38, як повідомлялось раніш.

ОБ'ЯВА.

Прохаю всі Державні Установи, військові інституції та командирів окремих частин надіслати не пізніше 23-го грудня біжучого року свої адреси, зазначивши чч. телефонів, до відділу служби зв'язку головного управління Генерального Штабу (Банкова 11).

Начальник Відділу Служби Зв'язку Сотник *Моссій*.

Здача зброї.

НАКАЗ № 5.

Коменданта м. Київа і Фортеці.

21 грудня 1918 року.

Додатково до наказу Командира Осавного Корпусу про здачу зброї наказую: хто досі зброї ще не здав, повинен її, під погрозою одповідальности перед воєнно-польовим судом, негайно здати.

Зброю здавати в районні милиці. Задержати зброю можуть:

1) Всі старшини й кожаки військових управлінь (частини військові зберігають зброю). Посвідчення для них виготовляє комендатура по списку представленому начальниками.

2) Всі ті, що мають посвідчення на зброю, видані німецькою комендатурою і градоначальством.

ПРИМІТКА: Ці посвідчення мусять бути зареєстровані в комендатурі города і на їх мусить бути наложена печать комендатури. Оплата за ці посвідчення виносить 5 карб. котрі складати належить при перепечатанні посвідчення.

3) Нові посвідчення видаватиме комендатура в дуже обмеженій кількости. До прохання на видачу зброї належить долучити фотографічну картку і оплату в сумі 20 карб.

Реєстровання посвідчень і видачі нових починається з дня 22 грудня, і кінчається 31 грудня 1918 року.

Комендант м. Київа і Фортеці.
Військовий Старшина Чеховський.
Начальник Управління.
Військовий Старшина Дідушок

Закриття ігорних клубів.

НАКАЗ № 7.

Коменданта м. Київа і Фортеці.

21 грудня 1918 року.

З дня 22 грудня ц. р. закриваються всі ігорні клуби. Всі власники клубів, як приватних, так і публичних, у котрих в документах, контрактах, концесіях, позволеннях на відкриття клубів находиться пункт, котрим допускається гра в лото, карти і т. п. повинні вложити ці документи в Комендатурі у Полковника Гафиновського.

Невиконання цього наказу каратись буде штрафом до 10.000 карб. або 5 місяців тюрми.

Комендант м. Київа і Фортеці,
Військовий Старшина Чеховський
Начальник Управління,
Військовий Старшина Дідушок.

Реєстрація автомобілів.

НАКАЗ № 8.

Коменданта м. Київа і Фортеці.

21 Грудня 1918 року.

З дня 23-го с. м. приступає Комендатура міста Київа до реєстрації всіх автомобілів, що находяться в м. Київі. Реєстрація буде вестись в слідуючому порядкові:

23 і 24 в 10 годині ранку до 4 після полудня будуть регистровані всі автомобілі.

А) Військових частин,
Б) Військових установ,
В) Всіх [illegible]

25 і 26 в 10-і до 4 після полудня:

А) Всіх инших громадських і державних установ,

Б) Приватних осіб.

Увага: Регистраційні квитки й картки, видавані Німецькою Комендатурою і Градоначальством, вважаються дійсними; їх треба буде при реєстрі записати й наложити печатку Комендатури.

Власники автомобілів, автомобильних майстерень і гаражів і т. п. при заповідальности Предсідателів Домових Комітетів мають до 25 го с. м. подати акуратні і точні відомості про свої автомобілі.

Регистрацію проведуть в означених вище дні капитан Коверминський і ротмистр Афанасів.

Автомобілям, котрі не мають номерів і регистраційних карток, мусять бути доставлені в Комендатуру для опису і видачи номерної таблички.

Оплата за перепис і за регистрацію нових автомобілів виносить 20 карб.

За невиконання цього наказу, фальшиві запозичення і скривання автомобілів і друге, буде каратись конфискатою автомобілів на користь держави і штрафом до 30.000 карб.

Комендант м. Київа і Фортеці.
Військовий Старшина Чеховський
Начальник Управління.
Військовий Старшина Дідушон.

НАКАЗ

Військові Української Народньої Республіки.

По всім управлінням,

21 грудня 1918 року.

§ 1.

З огляду на надзвичайний стан, в якому перебуває зараз Українська Народня Республіка, Військова справа є головний чинник в будові Самостійности України.

Отже через це, проголошую всіх співробітників центральних установ працю від 9 до 21 години, з перервою між 13 і 16 год.

Всі співробітники цих установ, за винятком вищих служачих, по можливості, розпорядженням начальників управлінь можуть бути поділені на дві зміни.

§ 2.

Для укомплектування персональним складом Центральних Управлінь Військового Міністерства і з'ясування відношення кожного співробітника до ідеї Самостійности Української Народньої Республіки наказую:

А. Негайно скласти комісії:

1. При кожному Головному Управлінні розпорядженням начальника Управління з громад кожної установи, кількістю 5-7 осіб за для з'ясування зазначеної ідеї, відносно молодших співробітників починаючи з помічника начальника відділу.

2. При головному штабі загальна комісія з представників вищепризначених комісій по одному від кожної комісії за для такого ж з'ясування відносно старших співробітників починаючи з начальників відділів і вище.

Комісіям, при з'ясуванні особистости кожного співробітника мати на увазі: а) місце народження, б) документальний доказ рангу і в) попередня праця на грунті національним і політичним і г) необхідність цих посвідчень відомих осіб про curricu ut vitae.

Б) Начальникам Головних Управлінь призначати на поодинокі тільки з осіб, котрі рекомендуються вищеповідними комісіями,

§ 3.

Начальникам Управлінь негайно шляхом оголошення в пресі закликати всіх бувших співробітників з'явитись до праці,

§ 4.

По налагодженні праці в Установах Начальникам Управлінь оголосити в часописях про місце розташування інституції і часу прийому.

§ 5.

Начальникам всіх Центральних Установ наказую взяти негайно на обліковчий і перевірити все майно по описям (Гаражі Автобілі, Дорожарські машини і т. ин.).

Спасти недостаючого майна передати міському коменданту, якому довести всіх заходів по поверненню майна до відповідним інституціям подальшим контр. для населення.

Головний Отаман військ Української Народньої Республіки
Петлюра.

Начальник Штабу,
Отаман Осецький.

З оригіналом згідно:
Начальник Канцелярії
Головного Штабу
(підпись.)

Од редакції.

Через помилку недогляду у вчорашнім числі „Відродження" помилково б з надрукований „Проект інструкції для виборів в конгрес трудового народу України", який поки-що не був призначений до друку.

Київ, дня 22 грудня 1918 р.

Цілий сукупіл Европи Обсмоктана від Вогезів і Юри на схід України, представляє з геополітичного боку ряд розбитих державних організацій.

Старі імперії: австро-угорська, російська, німецька, турецька, які підтримували важні партії в европейськім концерті, лежать розторощені.

Сили перевів вломились; на верх вийшла енергія націй до того часу розділених і скованих, енергія, яка в сучасний момент виступає дуже бурхлива.

Помилявся б дуже, хто в хаотичнім стані подій, в тім „бомвілію" націй, як би їх назвав Полоній в „Гамлеті", не добачував системи.

В політичних рухах, полем яких стала тепер Европа, помічається закон, ait venia verbo — соціяльно-політичної ж хотіння, закон тяготіння до культурно-національних центрів.

Цілі нації хочуть створити національно-політичні одиниці, об'єднати в одну державну цілість свої національні території.

Законові національного тяготіння, природна річ, підлягає також і українська нація.

З кожним днем що раз то ясніше виступає ідеал національного об'єднання, зразу тільки в ідеологічній сфері, а пізніше також у сфері актів політичної важности.

Свіжі факти незвичайного значіння для майбутньої долі української нації: всенародне повстання, участь в ній і величезна роля селянських та й інтелігентних сил Галичини, прояви симпатії Кубанської Народньої Ради до повстанчого руху, вона що ідейна тільки солідарність емиграції Бесарабії і Криму,—мають докази правдивости вищезазначеної тези.

Настрій мас північно-східньої Европи дає змогу сформувати висліди 1:

Всі українські землі бажають об'єднання в одну державну цілість.

Рядом фактів величезного політичного значіння на всенародня воля вже в достаточній мірі проявилася і тут непотрібно вже всенародного плебісциту. Референдум відбувається на кривавих полях соборної України, на полях боїв в поротами українського національного самоозначення.

Це повинна показано за волі собі нова влада Української Народньої Республіки, Директорія.

Вона взяла на себе відповідальність перед грядущими поколіннями і тому вона повинна цьому стихійному рухові в напрямі об'єднання України надати організаційні форми відповідною державно-правною санкцією.

Що правда, голова Директорії, В. Винниченко, підкреслив в своїй промові на святі прийняття найвищої української влади в Київі, незаперечне право української нації на об'єднання, одначе український нарід має право домагатися, щоби це було заявлено світові голосно, твердо і прочисте.

В такій державно-правній декларації повинно бути зазначено, що в склад Української Народньої Республіки входять всі, без виїмку, землі з абсолютною українською більшістю, себто, не тільки землі Наддніпрянщини, але землі назвіщі Слобожанщини, Донщини, Кубанщини і Чорноморщини, що інтегральности української національної території українська нація боронитиме і зброєю в руках, та що поміщик, хто посягатиме на ту інтегральність, називається ворогом.

Такий державний акт мав би величезне значіння. З ним мусіли би рахуватися ті демократичні і державницькі кола, котрі тепер мають вплив на управління міжнародніх відносин, бо декларація переконала би світ, що без об'єднаної України не може розумно уформувати відносини на великому сході Европи, що без завершеним фактом об'єднання українських земель усунеться [illegible] українських [illegible]

Державний Драматичний Театр

МЕРИНГІВСЬКА 8.

Неділя .. 22 грудня МІРАНДОЛІНА.
Понеділок 23 » ЛІСОВА ПІСНЯ (для молодіжи).
Вівторок 24 » МІРАН ОЛІНА
Середа ....25 » Підпор громадянства.
Четвер....26 » МІРАНДОЛІНА.

1687.

З 17 грудня, до відміни стану облоги, початок вистав призначається о 5½ г. веч.

МОЛОДИЙ ТЕАТР

Прорізна 19.

Неділя ..22 » ЧОРНА ПАНТЕРА.
Вівторок 24 » Гонорар у он—безплатно для війська.
Середа ..25 » ЕДІП ЦАРЬ.
Четвер....26 » КАНДІДА.

Початок о 6 год. вечора.
Квитки продаються з 10-12 і от 4 в пол. до 7 годин. 1677—1.

ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНІЙ ТЕАТР (Бувший Діє).

В. Васильківська вул.

Директор і нач. режисер П. К. Саксаганський.

Неділя . 22 » У день «КРУТИ ТА НЕ ПЕРЕКРУЧУЙ».
У вечорі «МАРУСЯ БОГУСЛАВКА»
Початок у вечорі у 5 год.
Квитки продаються з 10—2 і від 5 по 9 год. 1687—1

Другий Міський Театр

Олександрівська 12.

Український театр під управою М. Садовського.

22 грудня „БЕЗТАЛАННА" драма на 5 д. Карпенка К. Карого; 23 грудня „ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ"; 24 грудня „ТАРАС БУЛЬБА". 1689—1.
Квитки прод. з 11—2 г. дня і з 5—9 г. в.
Початок о 6 год. вечора.

Большой т. Миніатюр

Фундуклеевская 5.

СЕГОДНЯ, на 6 час. веч.
ВХОДЪ БЕЗПРЕРЫВНЫЙ
ком. ПРІЙДИ КО МНѢ.
Большой балетъ
И. А ЧИСТЯКОВА,
при уч. прима-бал.
А. И. ГАВРИЛОВОЙ
ДАФНИСЪ и ХЛОЯ.
опер. Жакъ и Дэзи
НИКОЛАЙ ГРИНЕВСКІЙ.

На аняхъ НАЧЪ КІЕВЪ.

Театръ „Соловцовъ".

Дирекція И. Э. Дувана-Торцо и В.

С годин, въ 12 ча. дня утро, по ум. цѣн. — «ПАВЕЛЪ I» веч.—«ЧУЖІЕ»; 25-го — «СТАРЧЕСКАЯ ЛЮБОВЬ»; 26-го—«ТОТЪ, КТО ПОЛУЧАЕТЪ ПОЩЕЧИНЫ»; 25 го—«ВИКТОРІЯ»; 26-го «ЖУЛИКЪ»; 6-я, вз. на 21 дѣйствит. на 26 ое дек.): 27-го бенефисъ С. Л. Кузнецова — САРДУ «МАДАМЪ САНЪ-ЖЕНЪ». 1766—1.

Фешенебельный Театръ-сюрпризъ Мерингов ая 8. „АПОЛЛО" Дирекція Труп-во Тел. 24—84

Сегодня, 22 (9) декабря, съ 3-хъ час, дня
ПОЛНОЕ ОТКРЫТІЕ „АПОЛЛО"
Блестящая программа интересныхъ новинокъ!!! Большая національная украинская труппа.
Концертъ цыганскаго хора подъ упр. В. П. Полякова.
Подробности въ программахъ.
1815—1

ОПЕРЕТА

подъ управленіемъ Ф. В. ВАЛЕНТЕТТИ (Николаевск. 4).

въ Понедѣльникъ 23 съ участіемъ ЗАКОМЪ, КОРДИ МИЛОВИЧЪ, ЛАНСКОЙ, ДАШКОВСКАГО, ДАЛМАТОВА, РОЗЕНА, ГЛУМИНА и СИМБИРСКАГО въ постан. А. А. БРЯНСКАГО.
Месть лет чой мыши.
Бенефисъ А. А. БРЯНСКАГО премьера „МЕСАЛИНЕТТА".
состоится въ пятницу 27 декабря.
Билеты взятые на 20 дѣйствительны на 23 декабря.
1816—1.

Циркъ АЛ. ЧИНИЗЕЛЛИ

Сегодня 22 дек. ДВА ПРЕДСТАВЛЕНІЯ ДНЕМЪ въ 1 часъ БЕНЕФИСЪ любимицы кіевлянъ крошки ЛЯЛИ, уч. знам. А. Э. ЩЕПАНСКІЙ и др.
Вечеромъ въ 7 час. послѣдняя 2 гастроли знаменитаго воздушнаго велосипедиста
М-ра ЭРОСА.
Корол. трюкоформ. А. Э. ЩЕПАНСКІЙ, Бр. КОСТАНТИ и всѣ антрекціоны. 1768—1

ДЛЯ УКРАИНСКАГО ЯЗЫКА Т-во Т. И. Гагенъ

Имѣетъ: въ Кіевѣ, Николаевская 9. Телеф. 14—07.
1) Новыя ПИШУЩІЯ машины съ УКРАИНСКИМЪ шрифтомъ.
2) УКРАИНСКІЯ готовыя буквы для передѣлки ПИШУЩИХЪ машинъ всѣхъ системъ. Передѣлываетъ при своихъ мастерскихъ.
3) ПРИНАДЛЕЖНОСТИ для всѣхъ ПИШУЩИХЪ МАШИНЪ.
8 7—1

Український Народній Кооперативний Банк.

Правління і центральна контора у Київі, Хрещатик 27.

Товаровий оддїл—Київ, Думський Майдан 4. Відділи в Жмеринці, Катеринославі, Кременчузі, Одесі, Полтаві, Харкові, Херсоні та комісіонер у Бердянську.

Телеграфна адреса—Правління, центральної контори та відділів—Українбанк, Товарового відділу—Українкрам.

Телефони—Правління—62—19, центральної контори—загальний 64—34, операційний—39—46, директора 62—18, товарового відділу 64—36.

Вінчуний рахунок у Київськ. Конторі Державного Банку № 17.

Банк приймає гроші на бікучі рахунки та строчні в безсторочні вклади ріжними валютами і чеками на державний та приватні банки, нараховуючи до 6½% річними, виконує всякі комісійні доручення, видає перекази та акредитиви. Поручки дає тільки кооперативним союзам і, в їх доручення, провадить торговельні операції.

Кореспондентські зносини має з кооперативними союзами по всіх видатніших містах України.

Операції банку провадиться від 10 до 2-х годин дня.

Провисловцїя українців, прохаю найти по справам організації Українського Національного торг.-Пр мисл. союза Організатор союза О. Цікало, в старе помешкання. Хрещатик 39, кв. 14; там же даються ріжні справки й запись в члена Союзу. Заняття після 4 години дня до 6 веч. О. Цікало. 1814—1.

Київскій Союзъ военныхъ инвалидовъ сообщаетъ, что 22-го (п. с.) декабря состоится общее собраніе членовъ Союза въ 10 ч. утра въ университетѣ Св. Владиміра.

Повѣстка дня: 1) Выборы правленія. 2) Выборы Ревизіонной Комиссіи. 3) Текущіядѣла. 1794—1.

Концерты зват. „МЕЛОСЪ".
Э. Куп. Собр. ● Среда 25 дек. н. с. Въ 6 ч. веч.
1-й вечеръ русскаго романса НИНЫ ПАВЛОВНЫ КОШИЦЪ,
при участіи проф. Ф. М. БЛУМЕНФЕЛЬДА.
Билеты, взят. на 16-е дек., дѣйствительны на 25-е дек. н. с.
2-й концертъ 30-го дек. н. ст.
Билеты, взят. на 25-е дек., дѣйствительны на 30-е дек. н. ст.
Рояль Я. Бекеръ изъ депо Ф. Куз.
Оставш. раньше билеты продаются въ муз. маг. Ж. Ж. С-ва Г. И. Ивановъ-шекъ отъ 11—2 и 3—4.
1801—1

Центральне Бюро передплати на всі українські газети і журнали, що раніш містилось в помешканні Центральної Ради, після минулих руїн і розрухів, знов розпочало свою діяльність. Бюро безпосередньо зноситься з закордонними українськими часописями, а на місцях по Україні має густу сітку власних агентів. Прийнятті в передплату гроші, Бюро негайно передає до контор часописів. Комісовик 5 проц. за Бюро відповідає Редакція журналу „ШЛЯХ". Адреса: Київ, Мар.-Благовіщенська, 123, пом. 20, ред. жур. „ШЛЯХ" тел., 50—59. Відділи Бюро в Київі: 1) Фундуклеївська 19, Книгарня. —251

Винницький Союз Споживчих Товариств.

(Винниця, Вокзальна площа, вл. дім.)

ПРИЙМАЄ ВКЛАДИ,

платить по ним такі пропенти:
а) по нестрочні на строк до 6 міс. 6%
б) на строк од 6 до 12 міс. . . 7%
в) на строк од 1 року і більш . 6%

Союз об'єднує 350 споживчих т-в.

Союз має власного нерухомого майна і капіталів більше, ніж на один мілійон (1,000,000) карб.

Загальна відповідальність членів союзу по справах союзу досягає 2-х мілійонів (1,000,000) карб.

За сохранність вкладів союз відповідає всім своїм майном і капіталами.

Гроші можна вносити прямо у Винницький споживчий союз, або в сільське споживче товариство, яке состоїть членом союзу, а воно товариство внесе ці гроші в союз.

Вкладчикові союз видає іменну вкладну книжку. 162

Видавниче Т-во „СІЯЧ".
ДРУКАРНЯ, ГОЛОВНИЙ СКЛАД та КНИГАРНЯ:
м. Черкаси, Олександрівська № 104.
СТОЛИЧН. ГУРТОВНИЙ СКЛАД: Київ, Хрещатик 45.

Після останніх подій склади та книгарня т-ва знову розпочали свою працю в новій мірі.

Зроблені замовлення висилаються в першим рухом потягів.

Нові замовлення на всі свої і чужі видання приймаються і виконуються негайно.

Останні власні видання являються такі:

Гр. Коваленко. Оповід. в укр. історії—3 карб. 80 коп.
Л. Боровиковський. Байки —1 карб. 40 коп.
Др. Д. Донцов. Культура противникам—1 карб. 40 коп.
О. Дніхтярь. Убогий Гирей—60 коп.

Книгарням, просвітам, школам та ек ствам, при гуртових замовленнях, значайна знижка.

1725—1

З проголошенням такої прочистої декларації виявиться політичне становище українців, що живуть компактною масою в европейській Україні. Всі мешканці українських земель набувають механично права громадянства в Українській Народній Республиці.

Досі боролися й боротьбу за національну ідею не тільки українці наддніпрянщини, але й українці галичини, підкарпаття і других українських земель.

Австрійські українці перестали бути австрійськими громадянами, так само як перестали бути російськими громадянами наддніпрянські українці силою факту, бо перестали існувати старі державні організації.

Тому відсутність такої державно-правної декларації утруднює дуже міжнародне становище України. Ми переконані, що всі такі факти, як загарбання українських частин Бесарабщини й Буковини, Донщини, Кубанщини і Чорноморщини, мають своє джерело як раз в неясности української державно-правної формули.

Українське громадянство сподівається, що в найближчому часі Директорія в пабає, щоби усунути цю неясність. Цього мають право домагатися борці за національний ідеал українського об'єднання.

Бережіться страх помилок!

Українська демократія бажає вранцов ти в тісному контакті з демократіями других національностей. Найкращим доказом того є територіально-національна автономія.

Це не пусті фрази, не нічого незначучі закони якого-небудь министра в монархичній державі, які мають силу поки, доки министр не подасть в одставку. Те, що оголошено Директорією про персонально-національну автономію, являється законом нашої держави.

Персонально-національна автономія враз з національними маніфестами є основним законом нашої тимчасової конституції. Вона разом з іншими законами Центральної Ради тепер відновлюється.

Проводячи в життя такі постанови Центральної Ради, як приміусове вивчуження казенної, монастирської поміщицької землі, восьмигодинний робочий день і персонально-національна автономія, українська демократія, хоча і наймолодша, йде на чолі других европейських демократій.

Принципіяльно проти цього не можна мати нічого. Треба, одначе, бути дуже обережним при вирішуванню цих питань, щоби не повторити старих помилок.

Маємо на думці передовсім персонально-національну автономію.

Тепер, в такій тяжкій для нас момент, коли треба зібрати всі наші сили для скріплення державности України, можна побоюватись, щоб ми замісць одної держави, не мали чотирьох.

Я не говорю от-так собі, на вітер. Я кажу слова свої [illegible] фактами.

Був виданий минулого року закон, щоби весь поміщицький інвентар, живий і мертвий; було взято земельним комітетам на учет.

Польське министерство на Україні, в супереч цьому законові, видавало посвідчення польським поміщикам, що „садиби, городи, стави, коні, корови, свині, домашня птиця, скотарні, пчоли і т. ин." суть власністю даного поміщика, який має право їх продати.

В результаті було те, що поміщики випродали свій інвентар, а селяне мусили пізнійше, під урозою штрафів, обробляти поміщицьку землю своїм інвентарем. Селяни сподівались, що урожай буде належати тому, хто обсіє поле..

На білі вийшло инакше.

Видавання таких посвідчень особливо широко відбулось на Зукровому промислі. Поміщикам позволялось, вкінци-таки польським министерством, продавати насіння цукрових буряків. Спекулянти скуповували насіння й вивозили за границю, а опісля не було чим засіяти плантацій.

Було видано приказ, щоб мешканці віддали зброю; на ношення зброї треба було мати дозвіл від місцевого отамана.

Польське министерство видавало всім поміщикам, хто тільки до нього звертався, дозвіл на ношення зброї.

Поміщикам видавались посвідчення, що їх автомобилі не підлягають реквізиції.

Польська магнатерія була привілейованим класом, який не хотів нести жадних тягарів на користь держави.

Під покришкою демократизму польське министерство працювало для інтересів своєї буржуазії, для скріплення й забезпечення її „стану посідання".

Найгіршим лихом було те, що при польському министерстві був комісар по військових справах. Він організовував польські легіони. Насліпим ми тей знаємо.

Легіонери грабували на Волині в Поділлю. Соляне, щоб забезпечитись від їх грабіжів і незаконних реквізицій, мусіли організуватись для самооборони.

Про подвиги Гапера, я не буду говорити, вони теж звістні українському громадянству.

Щоб не більше не повторювались, треба необхідно, щоб [illegible] переглянула всю свою [illegible] національну політику [illegible]

Навколо судів.

Широке поле відкривається для роботи нашого нового демократичного уряду по всіх галузях державного життя. В кожне поле не оране й багато прийдеться покласти невтомної праці. Ми бачили, що по заклику справжніх синів—представників народу вібралася армія. Ми бачимо, що, не зважаючи ні на які заходи злочинних сил,—спокій й робота встановляються на місцях. Ми бачимо в візаж, що Директорія не хоче сама привласнювати основних законів, а збирається скликати для цього представників народу.

Але ложки сонце зійде—рова очі виеть. є багато такого, на що приходиться негайно звернути увагу наших керовників. Після війська, землі, фінансів, просвіти широко повстає питання про суд і судові справи.

Доки будуть жити люди, завше повинен бути апарат для розгляду непорозумінь, і що вище на дорозі прогресу стоїть народ, тим краще в нього збудовано цей апарат і тим спокійніш живеться людям.

А в нас цей апарат занадто старий, скрипучий й невдалий. Гетьманський уряд скасував приділення Центральної Ради. Виборність суддів скасовано. Замісць апеляційного суду заведено старі судові палати. Замісць Генерального суду, що почав був жваву роботу, утворено старий петроградський сенат, який ще й досі до праці не брався, не зважаючи на те, що творці його пп. Чубинський та Василенко придбали собі теплі місця на чолі його.

Цілком зрозуміло, що старі люде з верхів петроградської бюрократії непридатні до нової творчої роботи, а насаджені ними всюди «фаховцы» не люблять України, не цікавляться долею народу, не дбають про добробут нації, яка вігріла їх холодних та голодних, коли вони придибали з своєї Совдепії.

—

Мало того, ця порода фаховців найбільш ідейно піддержувала останні змагання реакції.

Ми не можемо забути, що з числа «фаховців» виходили люде, котрі нашу мову звали «хлопською» і «собачою», ми не можемо забути, що по всіх министерствах не було иншої назви для республиканських військ, як слово «банди», з подачею таких епитетів, які вживаються тільки в інтимних гуктках.

Та що й говорити. Особистий склад министерств, а судового министерства найбільше—це були аристократи серед старого російського чиновництва. Вони далеко не на стороні нового уряду, бо хіба могли б прихильники народу говорити, що народ може і навіть повинен судитися на чужій мові? Хіба не в момент зникання ця стара бюрократична зграя виригнула (прошу пробачити) такий невдалий закон як «проект закону про державну мову»; вся суть якого зводилась на те, що б і люде, і адвокатура призчаїлися до мови, на якій говорять «фаховцы», а ці, як олимпійці, могли б часами *милостиво допускать употребление этой мовы*.

Але досить про урядових «фаховців», бо ми сподіваємось, що й вони під впливом народнього гніву здадуть безславно свої позиції, як здали під Київом позиції їх брати та сини з «дружини» Келера, Долгорукого та Кирпичова.

Ми не знаємо ще, яким шляхом піде до судових справ Директорія, щоб роса фаховців не виїдала нам очей, поки вийде сонце, але, на нашу думку, як не можна було зоставляти по містах думи, призначених гетьманським урядом, так не можна зоставляти і сенат і судові палати, ці фортеці, де навіть прокурор одверто каже, що «основные законы бывшей Российской Империи не отмѣнены и государственнымъ языкомъ можетъ быть только русскій».

Нам здається, що настав час сказати творцям сенату та прісним їх: ідіте до дому, бо сенату і палат немає, а є Генеральний Суд, є Апеляційний Суд і т. д., аж до найнизчого.

Як були покликані до праці старі гласні демократичних дум, так повинні бути покликані до праці виборні генеральні апеляційні та инші судді. Та тільки тим в них,—а такі знайшлись,—які приймали участь в нищенні генерального і апеляційного суду, не місце серед чесної компанії.

Ми не можемо не згадати ще справи з самими законами. Частина законів вживається в старих російських, але вони й досі не перекладені в мовскоської мови і не дивно, бо чи не назвисне терминологична комісія, з «фаховцами» на чолі, затягувала справу усталення терминології, а за нею і справу перекладу старих законів.

Частина законів вживається вже зовсім нових, але спробуйте їх знайти де-небудь,—даремна праця! Такого збірника нема ні одноразового, ні періодичного, як колись було «собраніе узаконеній».

Але при министерстві юстиції, яке повстало за скоропадщини на місці «министерства справ судових», чи десь инше, чи при державному секретареві, існує «кодификаціонний відділ», є підстави думати, що й там засіли фаховці, які нічого за спасибі не роблять, а тільки за новенькі гроші Української Народньої Республіки. Нема чутки, щоб їм не виплачувалось грошей, але нема чутки й про їх працю. Чуже око не побачить, чуже вухо не почує їх праці, бо вони як і робили, то тільки для себе.

Варт розшукати ті комісії, варт розшукати кодификаційний відділ і показати широким колам громадянства їх роботу, або переробити все наново.

П. Синицький.

Маленький фельєтон.

Миша.

Колись давно, за питлячих ще літ, читав я книжечку під назвою: „Схід Соєюра на Монблан".

Подробиці цього дуже цікавого сходу на найвеличнішу гору Землі вченого Соєюра, який першим з людей світу відважився, з небезпекою для свого життя, вилізти на верх гори, щоб збагатити скарбницю людської науки цінними висновками своїх вчених спостережень, давно стерлися з моєї пам'яті.

Але в довгої низки всіяких пригод, що раз-у-раз траплялися на путі цього відважного дослідника, глибоко засів у мене в пам'яти один дрібненький, але дуже цікавий своєю незвичайністю факт.

Коли Соєюр з своїми подорожніми, стомлений труднощами довгого тяжкого переходу, зупинився на відпочинок на значній височині, серед віковічних снігів і льоду, де не було і не могло бути жадного натяку на яке-небудь життя—ні рослини, ні тварини, ні птиці,—розклав свого шатра і, після вечері, розташувався на тих нечисленних річах, які взяв з собою для подорожи, він вчув серед де-який час, як десь під ним, у мішку з необхідними в дорозі річами, зашкряботіла миша:

Маленький гризун, що покучав людині в звичайні часи його повсякчасного життя, якимсь дивом затавшися в речах подорожніх, не зазнавши людину повіть в тій обстановці, в якій ніколи не можна було сподіватися на присутність якої-небудь живої істоти, окрім йучих на самопожертву людей.

Цей дрібненький фактик пригадався мені тепер, в часи найвищих піднесень народнього українського життя.

Народ український ввесь час по протязі свого сумного кількохвікового існування невпинно прямує крок за кроком до верху свого Монблана.

Перші спроби його підняться на височину були невдалі.

То йшов він без віри, то вибирав не тую путь, то кінці непереможні перешкоди ставали на шляху його досяжень.

Але кожна експедиція, кожна подорож на гору мала те величезне значіння, що потроху відкривала народові дійсний напрям путі по верху і привчувала його до труднощів велетенського походу.

Ці наслідки попередніх подорожів дали народові змогу піднятися тепер так високо, як ще не сходив він ніколи за час свого підяремного життя.

До верху гори народ український ще не добрався.

Але він піднявся так високо, так близько підійшов до того кінця вогкаміня, який вінчає спади гори, що нема жадного сумніву, що він зробить ще одно останнє зусилля і той найвищий камінь, буде під його ногами.

Отже, досягнувши такої височині, народові українському треба добре оглядітися, чи не затягнув він з собою на ту височінь тієї зубастої шкряботухи-миши, котра, сховавшися де-небудь у мішку, своїми залізними зубами може погризти те необхідне, ті необхідні мотузки та инше приладдя і припас, без яких не можна лізти далі на гору і за якими йому треба буде ще раз спускатися додолу.

Верх гори вже от-от, рукою подати, і не сьогодня-завтра буде досягнено.

Але хто може дати запоруку в тому, що де-небудь в куточку мішка не затаїлася миша, яка в рішучий момент перегризе мотуз, котрим народ причепиться до найвищого останнього каміня.

Треба оглядатися. Треба добре оглянутися на відпочинку, аби завтра зранку мати змогу зробити ще один і вже останній крок до верху...

Федір Дудко.

З Г ЗЕТ ТА ЖУРНАЛІВ.

Большевизм і влада.

«Ставка» зостановляється в своїй передовій статті „По новому" на методами боротьби з елементами, вооружими Українській Народній Республиці..

Зазначивши помилки Центральної Ради, які походили з боязні показати себе некультурними і несвободолюбними, а чого скористала не демократія, а реакція, газета перестерігає перед мягкістю і запаленою посуненою толерантністю супротивників.

По думці газети необхідно:

«Витягнути від овіяну моральну науку з досвіду, який ми винесли з історії Ц. Ради. А то тим більше, що де-які пропозиції дають поміч тиси. Зараз, від першого дня приходу військ У. Н. Республіки до Київа, по вулицях почались митинги, можна вже почу и дискусії на тему, що мовляв, раз настала народня демократична влада, то не повинно бути ніяких обмежень слова для тих, хто нею невдоволений. Кожному ясно, що у мету мають ці великі прихильники «свободи слова».

Для цього необхідною є тверда власть яку шанували б не тільки свої, але якої боялися б і чужі. Треба ясно поставити клич: «хто не з нами, той проти нас» і перед ати перемогтись в боротьбі, бо живемо в часах, коли треба покинути в які сентименти, а здобувати все неминучою боротьбою.»

В зв'язку з порушеною темою цікавіше „Нова Рада" положення большевицької агитації в Київі. По думці газети [illegible] побоюватись, що [illegible] при матеріяльній і моральній підготовці тих буржуазних кол [illegible] в „Протофисі" і які так багато наробили лиха за останніх [illegible].

[illegible] ше газета,—не [illegible] організована і [illegible] мусить [illegible]

і хоче знайти способу не спільного, а єдиного: спровокувати демократизм і доведення його до абсурда—тим самим упи ти. Остільки большевизм і єсть логічним анти абсурду завершенням ідей демократизму, остільки чужий нам буржуазії й потрібен большевизм, як показний спосіб поведення демократичного ладу. З упадком большевизма в Совєтській Росії все має вернутися на місце, до якого було до революції, а всі збитки повесні за два роки анархії дуже легко і дуже просто покриваються податком на продукцію, на робітника, на поживача. Для чого мати зарваходіт наїзним капіталам там, із невиявлою дерзкою, з порожнім урядом, з відворотною українізацією, з податками на доходи, коли можна спинити фабрику чи завод і жити, що з того вийде. А вийде ось що: настане дорожнеча, робітники годуватимуться з дерев'яного стакана, середні верстви перейдуть и харчу анна до держави, міщанство спролетаризується, торг обернеться в спекуляцію, виросте большевизм, який такиме геть справи мови, культури і держави, а заговорить лиш мовою плугу, село буде робити тільки на себе і для себе і—анархія! Анархія, а тоді розкіш. А тоді «Прот фис» приїдуть з Криму там чи инші тепі ої кавіни, по ний сна і свіжости, до втомлені й голодної людности і бере до рук оливці, щоби підрахувати збитки і передасть їх на убгі села, убогі міста, попередньо зібравши грубі контрибуції. Збитки покриваються дуже швидко, царство Протофиса залягає знов на довгі роки.

Міркування цілком логичні. Українська влада повинна боротися з буржуазними вояками в своєї демократичної шкірі, а робітництво—здемаскувати фарбованих лисів.

—

Наші „приятелі", з „Нашого Пути", які показали себе за геть маніщини, вінк не можуть без „орієнтації". Вони „орієнтувались" зразу на Німеччину, потім на Европ. І одна і друга „орієнтація" скінчилась досить скандально. Тепер політики з „Пути" дають поради Директорії, щоби вона також „з орієнтувалась", тепер вже виразно на бік антанти.

Зовнішня політика—пише газета дотовна ним тоном—держава, до того держави молодої і неокріпної, не може бути осі шана на рисях, а пав ши, вона повинна спиратись на можливо точнім обрахунках реальних сил. Україна зруйнована в економічно ослаблена, її мореві шляхи знаходяться під владою держав згоди.

Дарданели—це не тільки горло, котрим віддихала Україна в своїм міжнародним маштабі, але і в зв'язку з Росією. Економічне й стратегічне окруження не тільки Східньої Европи, але й Европи центральної є політичним і міжнародним фактом і тільки одним натиском на морські шляхи і на всесвітні комунікації товарообміна, ожуть союзники довести східню Европу і Німеччину до цілковитої руїни.

Те все правда, заховать одначе питання, на що то все союзникам потрібно? Сумнівне також, чи в тій блокаді всі держави згоди будуть солідарні.

Кінчає газета тезою, що:

Всі інтереси, не тільки української теперішности, але й майбутности знаходяться в орбіті держав згоди, а не в нашім нім неоуль місці».

Нам здається, що Україна знаходиться в орбіті впливів всесвітньої демократії, а з цього висновок, що українська влада повинна орієнтуватись на власний народ при підтримці всесвітньої демократії.

Ів. Мазепі.

Пройшли віки—і правда встала,
Мов квітка виросла вона—
Москва ту правду не сховала,
Як не сховала і труна.

—

Настав час волі, і пізнали
Сини всі рідної землі,
За що так довго проклинали
Тебе, гетьмане, москалі.

—

Ти встав за волю України,
Для неї щастя ти хотів,
І під Полтавскої клинки стіни
Ярмо розбити москалів.

—

Але було багато зради,
Ворогом стали вже орли
І за для царської „награди"
Тебе і волю продали.

—

Тепер орлята народились,
Їх подушити не змогли,
Вони з Москвою довго бились,
Нарешті волі досягли.

—

Тебе, гетьмане, ми згадали,
Ти встав в новій для нас красі.
І не соромлячись сказали:
„Тепер Мазепинці ми всі!"

—

Спи, орле славний, спи, гетьмане,
Ніхто тебе не проклене—
Довіку слава не завяне,
Довіку спогад не засне,

О. Д. Красицький.

На теми дня.

Де ви?

Де ви, хлопці—добровільці,
Новомодні нагуші?
Ви розбіглися, як віші,
І не видно ні душі...
В-ж так милі нам та любі...
Хто вас бачити не рад?
То в „Просвіті" ви, то в клубі,—
Скрізь наводили свій лад!..
Те—побили, те—забрали
І тихесенько в карман...
В кишенери закидали
Українських громадян!..
Де ти бродиш, „Протофисе":
Чи торгуєш, як купець?
Чи під стрісу, хитрий бісе,
Заховавсь, як горобець?
Чи на бирже в „Семадені"?
Чи за столиком з лото?
Чи справляєш теревені
З „месалиною" в „Шато"?

П. Михайлович.

Українська Директорія!

Засідання Директорії.

Вчора під головуванням В. Винниченка відбулось перше засідання Директорії Української Народньої Республіки.

На засіданні було порушено цілу низку питань.

Питання про «Совдепи».

Першим розглядалося запитання представників партійних російських робітничих груп, як дивиться Директорія на організацію совдепів на Україні.

Після деяких дебатів Директорія винесла постанову, що коли провідники демократії дадуть гарантії в тому, що совдепи не будуть вести протидержавної роботи та агитації проти влади, а також не будуть закладати організація для захоплення влади,—то організація совдепів може бути допущена.

Одначе, навіть при цих умовах совдепи будуть розглядатися, тільки як робітничі центри, причім професійні спілки будуть існувати надалі на тих самих підставах, на яких вони існували раніше.

Розглянувши конфлікт, який склався між всеукраїнськими організаціями професійних спілок і деякими військовими частинами, Директорія постановила перевести в цій справі строге розслідування.

Керування пресою.

На цьому-ж засіданні було піднято питання про пресу і керування нею.

Директорія ухвалила установити окрему посаду комісара преси. Цьому комісарові згідно постанови Директорії, підлягає й Українське телеграфне агенство.

Комісаром преси Директорія призначила доктора Назарука.

Верховна слідча комісія.

На засіданні порушено було питання про організацію Верховної Слідчої Комісії.

З приводу цього питання Директорія доручила членові Директорії п. Андрієвському скласти Верховну Слідчу Комісію, покликавши до неї юристів і представників соціялістичних партій.

Секретарь Директорії.

На вчорашньому засіданні Директорії Української Народньої Республіки одноголосно ухвалено призначити секретарем Директорії П. Ф. Дідушка.

П. Ф. Дідушок був секретарем Національного союзу і в часи гетьманщини був заарештований.

Тепер він знову повертається до праці.

Організація влади.

СКЛАД КАБИНЕТУ.

Соціялістичні українські партії прийшли до порозуміння і справі організації кабинету министрів і управління Українською Народньою Республікою.

До скликання конгресу трудового народу України на чолі влади будуть стояти Директорія, обрана Національним Союзом, і при ній правительство.

З певних джерел нас повідомляють, що головою министрів буде В. Чеховський—укр. с.-д.

Портфель министра внутрішніх справ буде запропоновано А. Янкові—укр. с.-р.

Министром земельних справ буде М. Шаповал—укр. с.-р.

Фінансів С. Перепелиця—укр. с.-дем.

На пост министра торгу і промисловости намічається кандидатура професора Остапенка,—який був у мировій делегації в Бересті. Професор Остапенко належить до укр. с.-дем.

Министром продовольчих справ буде призначено Б. Мартоса—укр. с.-д.

Министром шляхів—Коллярд.

Министром праці—Гольдеман або Михайлов.

Министром освіти буде призначено ректора Кам'янецького державного університету професора Огієнка.

Министром здоровля—Матюшенко, укр. с.-д.

Морських справ—Билінський.

Мистецтв—Антонович, укр. с.-д.

Віроісповідань—доктор Липа, самостійник.

Т. ч. в. о. министра пошт і телеграфів—Паливода, укр. с.-д.

Решта портфелів залишаються поки що вакантними.

Министерство єврейських справ.

Вчора до голови Директорії завітала делегація єврейських національних кол і мала з ним розмову в справі призначення на посаду министра єврейських справ кандидата якого мають предложити єврейські національні кола.

Як ми чули з певних джерел, в українських соціялістичних колах остаточно вирішено запропонувати єврейським національним колам виставити кандидата на посаду министра єврейських справ.

Військовий министр.

В українських соціялістичних колах остаточно вирішено запропонувати портфель військового министра отаманові Греківу.

Отаман Греків був головою військової організації „Батьківщина" В часи Центральної Ради був товаришем військового министра. До приїзду отамана Греківа тимчасово виконувати обов'язки військового министра буде начальник штабу революційних військ отаман Осецький.

Министр закордонних справ.

В українських соціялістичних колах ухвалено портфель министра закордонних справ запропонувати В. Чеховському.

В. Чеховський буде разом з тим і головою Ради Народніх Министрів.

Министерство внутрішніх справ.

На посади товаришів министра внутрішніх справ українськими соціялістичними колами висуваються такі особи: Трухлів, укр. с.-д. і Абрамович, укр. с.-д. Одно місце залишається за самостійниками.

Новий кабинет.

Список народніх министрів, складений українськими соціялістичними партіями, буде офіціяльно переданий до Директорії, яка його і затвердить.

Министерські портфелі розберуть відомі українські діячі—соціялісти. Голова Ради Министрів *В. Чеховський*,—відомий український соціял-демократ, голова Революційного Комитету.

Головне министерство—земельних справ,—залишається за соціялістами-революціонерами, які висунули кандидатуру голови Національного Союзу, відомого письменника й громадського діяча М. Ю. Шаповала.

Министерство продовольчих справ перепадається с.-д., які і висувають кандидатуру відомого кооператора *Б. Мартоса*.

В часи Центральної Ради *Б. Мартос* був министром земельних справ.

Министерство внутрішніх справ залишається за с.-р., які висувають кандидатуру *А. Янка*, відомого партійного діяча і дуже впливового серед селянських кол. Зараз *А. Янко* є головою селянських спілок.

Наказ у земельній справі.

Українська Директорія розіслала всім комісарам і комендантам всієї України таке розпорядження.

До повного вирішення земельної реформи Директорія Української Республіки оголошує:

Всі дойні селянські господарства і всі трудові їх господарства залишаються в користуванню попередніх їх властників непорушенними, а решта земель переходить в користування безземельних і малоземельних селян.

Верховне порядкування цією землею належить Директорії Укр. Нар. Республіки.

Ця постанова відноситься також до монастирських, церковних і казенних земель.

Всі і ні селянські господарства, і всі трудові господарства залишаються в користуванні їх попередніх власників непорушенними.

2. Завідування і охорона земель і господарств, взятих в порядкування Директорії, а також переведення всеї технічної роботи по земельним справам, покладаються на губерніяльні, повітові і волосні земельні Управи.

3) Земельні управи складаються: Губерніяльні—з губерніяльного агронома, одного члена губерніяльної народньої управи, одного представника губерніяльного комитету селянської спілки і представника министерства хліборобства; повітові—з повітового агронома, члена повітової народньої управи і члена повітового комитета селянської спілки; волосні—з члена призначеного повітовою земельною управою, члена від волосної народньої управи і представника волосного комитету селянської спілки. Земельні управи знаходяться під керуванням министерства хліборобства і працюють згідно його вказівкам. Головою губерніяльних управ є представник министерства, а повітових—член народньої управи.

4) До остаточного вирішення земельного закону що по всіх господарств обов'язком цих установ є в першу чергу подбати про негайний перепис рухомого й нерухомого майна всіх поміщицьких господарств.

5. Монополізовані державою продукти, за винятком потрібних для господарства на посів і корм, а також для потреб власника, його семї і служачих, продаються повітовою земельною управою від повітовим державним харчовим установам, а инші продукти можуть продаватися волостною земельною управою, за згодою повітової, звичайним торгом.

6. Гроші за всі продані продукти, а також инші грошові прибутки з господарств, вносяться в депозит повітових земельних управ.

7. Продаж живого і мертвого реманенту, а також породистої худоби забороняється.

8. Самочинна рубка ліса рішуче забороняється.

9. Касуються, невиконані досі умови на рубку ліса і вивіз готового матеріялу господарств, які переходять в порядкування директорії, заключені попередніми власниками, виключаючи умови, які зроблені безпосередньо або посередньо державними установами, громадськими самоурядуваннями та заводами по контрактальним договорам, а також дрібні умови на ліс для власного вжитку.

Конгрес трудового народу.

В українських соціялістичних колах зараз розглядається питання про скликання конгресу трудового народу на Україні. Обрано спеціяльну комісію, яка складає проект інструкції для виборів на конгрес трудового народу.

Конгрес гадають скликати в січні місяці, але остаточно день скликання ще не вирішено.

Декларація.

Вже складено проект декларації Директорії Української Народньої Республіки, який охоплює всі галузі діяльности Директорії та її майбутні завдання. Зараз проект розглядається в спеціяльній комісії; по розгляді його Директорією він цими днями буде оголошений.

Прийом у голови Директорії.

Нас просять повідомити, що голова Директорії В. Винниченко приймає з 12 до 2 години дня в палаці, Інститутська вул., буд. 40.

С. В. Петлюра в Губерніяльнім Земстві.

Вчора в 12 годин дня завітав до Губерніяльної Народньої Управи С. В. Петлюра і член Директорії Швець.

Біля управи зібралися сила народу і коли С. В. Петлюра приїхав на автомобілі прямо із засідання, яке відбулося на Банковій вулиці, представники „Української Громади", співробітників земства вустріли свойого голову хлібом і сіллю, а один з представників громади п. Бороденко звернувся до С. В. з такою промовою.

Промова п. Бороденка.

„Славетний Сину великого українського народу!

Від імени Української громади співробітників Земства вітаємо Вас хлібом-сіллю, як Голову Всеукраїнського Земства, і як славетного отамана Республіканського Українського війська. Як промінь ясного сонця розбиває темряву ночи, так і Ви, Високоповажний Симоне Васильовичу, в згоді з найкращими синами України, ставши на чолі республіканського війська, розбили тяжке ярмо, наложене на наш нарід москвинами на чолі зі Скоропадським:

В Вашій особі ми щиро вітаємо і всіх членів Високої Директорії. Слава Високій Директорії! Слава отаману Петлюрі.

Урочисте засідання.

С. В. Петлюра приняв хліб-сіль, подякував і пройшов у помешкання управи.

В одній із залів, призначеній для засідання, зібралася вже численна публика, всі чини управи і співробітники.

Вся заля увітчена зеленими сосновими гирляндами і прапорцями.

Навколо стіни обвішані килимами, на першому місці за естрадою погруддя Шевченка.

По обох боках цього погруддя портрети С. В. Петлюри і В. К. Винниченка, обвішані вишитими рушниками.

Стіл, за котрим відбувалося урочисте засідання, під головуванням Заступника голови губерніяльної управи М. М. Стасюка,—був накритий народніми плахтами.

Настрій величавий.

С. П. Петлюру і члена Директорії Швеця, привітали присутні стоячі і члени управи гучними оплесками і викриками „Слава", а національний хор, під орудою К. Г. Стеценко і О. К. Приходько, виконав гимна „Ще не вмерла Україна".

Адреси і вітання.

Першим від імені губерніяльної управи вітав член управи М. М. Теляпко і вручив С. В. папку.

Від імені Всеукраїнської Спілки земств промовляв п. Саліковський. В гарній і теплій промові він зазначив, що позаймовались вони з С. В. на літературній ниві: і коли повстав народ, то С. В. замінив перо на меч і хоч культурна праця йому більш по смаку, одначе посвятив все для добра народу. Але, закінчив п. Саліковський, я маю надію й навіть певність що Ви, Симоне Васильовичу, повернете назад до мирної культурної праці.

Дальше піднесено адреси: п. С. М. Саулєнко, іменем автономної організації Співробітників Земства, п. Шарий, іменем „Української Громади" земства, пр. Супруненко, іменем Київської лікарні, притулку і ін.

Кантата в честь Петлюри.

На заставку виступив представник Національного хору О. К. Приходько. Вказуючи отамана теплими словами, він зазначив, що Національний хор теж дав чимало борців, які поступили в ряди республіканських військ, і хор гордиться тим, що має тепер велику честь піти великого народнього борця і вождя.

З тими словами він вручив С. В. кантату написану в його честь О. І. Олесем, а уложеною під музику К. Г. Стешенком.

Кінець свята.

По піднесенню всіх адрес після яких Національний хор виконував гимни, виступили з промовами С. В. Петлюра і член Директорії Швець.

При виході із управи, співробітники губерніяльного земства построїлися в два ряди шпалером і проводжали С. В. грімкими окликами „Слава".

Жіноцтво піднесло С. В. Петлюрі і п. Шевцеві цвіти.

Виступив один із представників Всеукраїнського пасіпницького Союзу й преподніс для ранених борців в боях з добровольцями бочку меду а представник учнів преподніс для такого самого вжитку, мішок тютюну.

С. В. подякував сердечно за вітання і дарунки і поїхав у палац Директорії на дальшу нараду.

Пошана Директорії.

З приїздом Директорії до Київа зо всієї України поступає сила телеграм з привітанням Директорії, яка вивела на творчий шлях український народ і в собою несе великі ідеали волі і братства народів; Телеграми поступають од політичних центрів, філій Національного Союзу, «Просвіт», громадських організацій і приватних осіб.

Вчора до Директорії, між иншими, надійшли такі телеграми:

«Від філії Подільського Національного Союзу:

1. Подільський Національний Союз надалі провадить свою діяльність.

2. Платформа Союзу: в аграрній справі—касується приватна велика і середня власність на землю і земля переходить у власність всього народу без викупа, причім дрібна власність, в кількости по трудовій нормі, відповідно місцевим умовам, лишається в приватній власности.

3. В робітничому питанні—весь продукт праці—продуцентам, восьмигодинний робочий день, повна охорона праці.

4. Перетворення дотеперішнього складу національного союзу на таких принципах: в союз входитимуть 35% від селянства, 15% від робітництва і 50% українських соціялистичних партій, а саме: с.-д., с.-р, с.-ф.

Голова філії *Злочанський*».

Від Ніженської «Просвіти»:

«Шана глибока і щира подяка за порятунок Самостійної Української Республіки.

Голова Ніженської «Просвіти»
Данчевський»

Герої Директорії.

Похорон забитих героїв.

М. ТРИПІЛЛЯ. 16 грудня до м. Трипілля прибули перші жертви синьокозаків Вільної України, поклавших свої голови за відновлення Української Народньої Республіки, що забиті на лівому березі Дніпра, а власне під Нальковичами.

Походять вони з селян Київського повіту: один місцевий,—себ-то Трипільський, один з Стайковської волости і за 4 го невідомо. Забито їх звичайно, як і завше у посипак генерала гетьмана Скоропадського, а власне коли підступили передові частини 2-го Дніпровського загону до с. Іванкова і там виставили свої пости, з двайцяти поних розпочалася стрілянина од ворогів, миліції, та гетьманців.

В збудованих наспіх хатах-домовинах цих борців було з почестями відправлено до м. Трипілля. Труни зустріла процесія Витачивської парафії, далі процесія перевала Халенський, а ця одправила до м. Трипілля.

Попереду прямував вес час отаман Зелений. Місцева процесія в хорем співаків дійшла до Введенської церкви, що міститься на майдані міста. В церкві були відслужені похорони, при кінці котрих паном-отаманом Зеленим була висловлена промова.

Одну домовину в місцевим коваком по відправі служби бережно на руках товаришами віднесено до рідної хати, щоб в останній раз наплакатись вволю.

«Заявляючи про своє щире бажання жити завжди з польським народом і иншими сусідами в приязних сусідських відносинах, комитет домагається застерігти собі права на загальній мировій конференції для своїх власних заступників, щоб здобути право на самовизначення українського народу в Галичині.

Засідання соціялістичних партій.

Вчора відбулося засідання представників всіх соціялістичних партій, на якому кожна партія оголошувала власну декларацію.

Більшість партій зупинилася на декларації, яку оголосили українські соц.-дем. а саме: самостійність України, об'єднання з Галичиною, повний нейтралітет до всіх держав; відносно внутрішньої політики: конгрес трудового народу, націоналізація землі і деяких галузів промисловости, а також контроль над промисловостю.

(УТА)

Виїзд представників Донського, Кубанського й Терського війська.

Представники військової місії з Дону, Кубані й Терещини, не одержуючи ніяких повідомлень від своїх урядів про відношення їх до нової урядової влади на Україні, а також не дістаючи харчів для сотні козаків, яка охороняє місию в Київі, постановили виїхати за межі України.

В звязку з цим, представник Терського війська осаул Долинський з уповноваженнями від військ Дона і Кубані, вчора відвідав министерство закордонних справ, де мав розмову з керовничим министерства.

Сьогодня всі представники військової місії виїздять валкою до Одеси а потім, на транспортнім пароплаві, на Дон. З представниками військової місії виїздить і сотня козаків.

У Київі поки ще залишується, як представник Донського Уряду, один ген. Черячукин.

Румунизація Поділля.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ. Румунські власти, користуючись приїздом селян з поблизьких сел на ярмарок зробили роспорядження в місточку Атака привести людність до присяги на вірність Румунії.

Зібраний нарід відмовився приняти присягу. Почулись поклики: «Геть Румунію, хай живе Україна!»

Здвиг збільшався. Було викликано румунське військо, котре розігнало озброєною силою селян.

Румунські власти буквально вчиняються над людністю. Людність покладає всі надії на українців.

(УТА).

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ. В звязку з відмовою приняти присягу на вірність Румунії, румунська власть вживає що до людности містечка Атак репресій. Припинено видавати перепуски із Атак до Могиліва та назад; учнів в Могиліва змушено покинути навчання.

Атаки, ізольовані від сел Бесарабії та Могиліва, переживають дуже велику скруту в харчових продуктах.

(УТА).

Большовики й Україна.

Поміж громадянством розповсюджуються чутки про наступ большовиків і про небезпеку, що загрожує Україні з боку Совітської влади.

Як нам перекавують в певних джерел, рада народніх комисарів не вживає ніяких агресивних намірів, що до демократичної України. І коли має місце захоплення де-яких пунктів на кордоні України,—це вроблено невідповідальними бандами, а не регулярною червоною армією. Ці банди уявляють в себе рештки вигнаної з України «армії» Юрка Коцюбинського й деякі військові відділи, що оперували на Україні підчас повстання в червні місяці біжучого року.

Рада народних комисарів зацікавлена в добрих відносинах з українською демократичною республікою й гадає в цьому смислі зробити де-які кроки.

Перегрупування на північному кордоні дійсно мали місце, але вони викликалися часто військовими потребами, в звязку з наступом добровольчої армії на Росію.

Большовики в Калинковичах.

З Лунинця повідомляють, що Калинковичі заняті большовиками.

Ходять упорті чутки, що цими днями буде занятий також і Лунинець.

Гомель в українських руках.

ГОМЕЛЬ. Зліквідовано спробу большовиків захопити місто.

Большовики було захопили кілька кварталів міста і розігнали відновлену недавно Гомельську демократичну раду.

Німці запитали інструкції з Київа, та після ультимативної вимоги представника Директорії У. Н. Р. полковника Харченка, виступили проти большовиків і напротязі кількох годин увільнили від них місто, обезброїли і захопили в полон велику кількість червоноармійців.

Представники гетьманської влади повітовий староста Стож і генерал Іванов зі сотнею державної варти та офіцерської дружини, кілька днів тому покинули місто, відступили в Новобілецьку напрямі.

Зараз лад у місті відновлено. До приходу повноважених представників Директорії У. Н. Р. власть належить до демократичної ради. (УТА).

Об'єднання українських земель.

Українська Національна Рада Західньо-Української Народньої Республіки доручила своїм відпоручникам, секретареві внутрішніх справ д-рові Лонгинові Цегельському і д-рові Дмитрові Левицькому вести переговори з Українською Директорією в справі злучення українських земель бувшої австро-угорської держави з головним матірним пнем—Україною.

Зміст того преважного політичного акту поки-що окритий тайною. Зараз д-р Л. Цегельський і Дмитро Левицький прибули до Київа, де вестимуть важні наради з Українською Директорією і вищим командуванням в справах політичних, торговельних, військових і фінансових.

Українці в полоні у поляків.

Галицькі українці, котрі приїхали з Галичини, повідомляють, що в Кракові поляки інтернували коло 20,000 військових і цивільних бранців та заложників.

Бранці живуть в неможливих умовах і віддані на знущання і катування.

З болем жалуються галичане на цілком инакше відношення до поляків у Київі.

Вони тут мали свої військові відділи; тут вони формуються і виїзджають до Польщі, щоби зміцнити протиукраїнські кадри.

Національний Союз.

Засідання Васильківської Ради філії Національного Союзу.

18 грудня в м. Василькові відбулося засідання філії Національного Союзу в складі голови Яровоого та членів Махлая, Артеменка Заверталюка, Кашинського, Гродницького, Коваленка, Пивовара, Рядника, Ренського, Хмари, Козачка, Барахтяна, Чернова, Мацька, Краснюка та Барабоєл.

На засіданні винесено такі постанови:

1) Скрізь по селах повинен бути спокій. Грабіжників, злодіїв та провокаторів арештовувати і відсилати у волость, звіти в повітове місто до военно-польового суду.

2) Скрізь по селах повинні утворити вічну сторожу, затримувати певних людей, провіряти їх документи, і коли вони чим-небудь небезпешні—арештувати.

3) Агитація проти нового Народнього Правительства повинна припинитись негайно. Пансько-гетьманських агитаторів арештувати.

4) Коло заводів, складів, економій повинна бути сторожа. Народне добро повинно зберігатись, щоб потім не відповідала вся громада.

5) Лісів самовольно не рубати. Хто рубає, записувати в особливий список, арештувати і зараз же відсилати в повітове місто.

6) Зараз же припинити вироблення самогонки. Винних арештувати і віддавати до суду.

7) Всіх, хто приймав участь в гетьманських карательних отрядах, поміщиків, котрі збиткувались над селянами, накладаючи контрибуції, —затримувати і передавати владі. Самосудів не робити.

Хлібороби в Національному Союзі.

Хлібороби-демократи вступили в національний союз, обравши своїми представниками: *С. Шемета, В. Шемета* Івана *Ющишина* та доктора Дмитра *Донцова*.

Привітання білорусів.

Український Національний Союз одержав від старшини ради народніх министрів Білоруської Народньої Республіки таке привітання:

„Приступаючи з наказу ради Білоруської Народньої Республіки до формування нового кабинету, я посилаю свій щирий привіт Українському Національному Союзові, як справжньому представництву українського громадянства, і висловлюю свою гарячу віру, що білоруський національний уряд зможе встановити, як найприязніші відносини з українським народом, і що Українська та Білоруська держава одностайною та солідарною акцією добються признання від мирового конгресу своєї незалежности".

На це привітання Національний Союз постановив зробити відповідну відповідь. (УТА).

В ДИПЛОМАТИЧНИХ КОЛАХ.

Приїзд п. Дорошенка.

Був. министр закордонних справ п. Дорошенко, пребуваючи в Берліні, зустрів дуже неприхильне відношення з боку представників німецької дипломатії, а також з боку українського посла в Берліні барона Штейнгеля.

Дорошенкові було заборонено виїхати з Берліну, поки він не здасть грошей та документів, які він мав на руках.

Далі по його почали відноситься, як до зрадника Українського уряду.—Усі домогання німців п. Дорошенко виконав, віддав де-які документи й гроші по пен 60 т. карб.

Про повстання на Вкраїні, та зміну влади п. Дорошенко довідався тільки в. м. Ковелі.

Зараз п. Дорошенко робить доклади в министерстві закордонних справ і здає діла.

Прийом у министерстві закордонних справ.

Вчора министерство закордонних справ відвідали: секретарь кримської делегації п. Еджубов, був член Малої Ради п. Ревуцький, представник секретаріяту Галичини д-р Лунів і делегація від катеринославського Національного Союзу на чолі з п.п. Мазепою і Трубою.

В МИНИСТЕРСТВАХ.

Наказ по м-ву шляхів.

Директор Загального Департаменту Министерства шляхів видав по департаменту такого наказа:

«Сучасне політичне становище вимагає від нас самої пильної, самої напруженої праці.

Тепер, коли кується доля всеї України, ми повинні покласти всі сили, всі здібности на збудування грунту для щастя свого краю. Це громадський обов'язок кожного вірного сина України і тому кожний повинен добре пам'ятати, що від його особистої праці, хоч і непомітної окремо, залежить майбутній добробут нашої Республіки.

От на цім грунті, маючи на меті виключно користь України, я закликаю всіх службовців дорученого мені департаменту в цей важний час взятися за працю з подвійною енергією.

Недбалих службовців буду лічити ворогами України і таким місця в загальнім департаменті не буде.

А тому пропоную:

1) Припинити відходи зі служби в час роботи, та не виходити із будинку без дозволу відповідного старшини.

2) Непокаювання на службу через хворобу повинні бути стверджені свідоцтвом лікаря министерства.

3) Рішуче забороняються на службі приватні розмови.

4) Всі повинні своєчасно являтися на роботу і відходити не раніш призначеного для цього часу.

5) Пильно дбати, щоб робота не откладалася на другий день, та виконувалася негайно, а для цього службовці повинні допомагати один-другому.

Попереджую, що за невиконання цього мого наказу я буду примушений накладати самі суворі кари, аж до звільнення включно.

Всім начальникам відділів пропоную пильно стежити за виконанням цього наказу і про всі випадки, та взагалі про стан відділів обовязково кожного дня докладати мені.

Військове министерство.

З моменту призначення начальників військових головних управлінь відновилася праця у військовому министерстві.

Зараз розглядаються документи, що залишилися після гетьманщини.

Де-яких документів не дораховуються.

Призначення М. Порша.

У наказі по министерству внутрішніх справ-колишнього министра праці при Центральній Раді М. Порша призначено членом Ради комисара по министерству внутрішніх справ по адміністративному відділу; перший час п. Порш буде виконувати функції товариша министра внутрішніх справ.

Вчора М. Порш уже приймав діла по адміністративному відділу министерства й робив розпорядження. В його розпорядження переходить також увесь апарат департамента державної варти.

(УТА).

Призначення.

По розпорядженню министра харчових справ М. М. Тимофієва, призначено директором цукрового департаменту Веселовського.

Бувшого комисара министерства харчових справ В. М. Мартоса, призначено членом ради министра харчових справ.

Директора канцелярії министра харчових справ В. Зайковського призначено тимчасово виконуючим обов'язки урядовця особливих доручень при министрі харчових справ. На його місце директором канцелярії призначено А. П. Гуцала. (УТА).

У министерстві торгу й промисловости.

В министерстві торгу й промисловости відбуваються тепер засідання, присвячені вияснению кількох питань, зв'язаних з експортом та імпортом ріжних товарів на Україну.

Крім цього, на засіданнях обмірковуються питання про об'єднання діяльности всіх відділів департаменту зовнішнього торгу в звязку з майбутнім торговельним порозумінням з Державами згоди, а також питання загально економичної політики України.

Частину засідань було присвячено виробленню митного тарифу, та розгляданню зводки тарифних ставок, існуючих в 1905 року. Ухвалено вжити заходів до поліпшення діяльности торговельної політики, й розширити навчання економичної географії України.

В министерстві торгу й промисловости веється тепер, під керовництвом начальника відділу торговельно-економичних договорів І. А. Шафаренка праця по підготовці матеріялів по майбутнього торговельного договору Державами Згоди.

(УТА)

У м—ві земельних справ.

В министерстві земельних справ вчора явився завідуючий відділом земельних справ при Директорії М. К. Козорів, призначений на цю посаду ще 5 грудня біжучого року.

Яко В. Об. министра земельних справ, М. К. Козорів прийняв справи министерства від Комисара Л. М. Бобирь-Бухановського. Всі накази комисара министерства М. Козорів визнав дійсними.

Товариш министра земельних справ Бурлаков подав прохання про одставку.

(УТА).

У м—ві праці.

Сьогодня тимчасово управляючого министерством праці С. І. Гольдельмана зазвала делегація з представників вугільних промисловців і робітників Донецького басейну.

Вони подали Гольдельманові записку, в котрій говориться про катастрофичний стан Донецького басейну. В Донецькому басейні господарюють козаки, котрі вішають, розстрілюють і грабують робітників.

Українська громада.

Співробітники Министерства Торгу і Промисловости на загальному зібранню, скликаному ініціятивною групою співробітників—Українців, організувало «Українську громаду» як організацію культурно національну, що ставить своєю метою переводити в життя ідеї культурно національного розвитку українського народу.

Членами Ради громади обрані:

Г. Стороженко, п. Лисенко, п. Красюк, А. Балабан та Руденський.

Гроші на Різдво.

В останніх засіданнях ради комисарів министерств по докладу комисара министерства праці було розглянено питання про призначення грошей на Різдво співробітникам центральних установ. Рада комисарів постановила гроші видати на підставі закону від 12 грудня б. р. Питання про окрему видачу місячної плати відкласти до Січня 1919 року. (УТА)

Справа арештованих.

Цими днями має бути організована окрема комисія для розгляду справ арештованих позасудовим порядком з 14 грудня ц. р. в м. Київі та його околицях.

В склад комисії увійде по 8 представників: від министерства юстиції, головного військово-юридичного управління та Української Республіканської Армії.

Головою цеї комисії буде призначено військового правника полковника Лазаревського.

Цій комисії будуть підлягати всі арештовані як військові, так і цивільні особи.

Після організації цеї комисії мають скасувати переслідчу комисію отамана Колодія.

Для розгляду ж справ заарештованих министрів та инших високих службових осіб, мають організувати надзвичайну слідчу комисію.

Добровольці в бурсі.

Холодно, пусто й тихо в бурсі. Сумно стоять голі ліжка; похмурі, як осінь стіни навівають тяжку безпричинну тугу.

Будинок майже ввесь—реквизований «добровольцями». Добровольці все забірали.

—Это все наше,—казали вони. Нарешті, ввірвались у бурсу.

—Это что у вас?

—Це бурса.

—Что это за бурса? Университета вашего нѣт. Теперь вы под нашей охраной. Извольте отдать эти комнаты: онѣ нужны для офицеровъ!

Забрали. Було якось особливо сумно роставатися з бурсою, де ще недавно кипіло наше молоде, жваве життя.

Решта бурсаків перейшла в друге помешкання. Ввесь час тільки й чути було: «реквизировать».

Кінець-кінцем, реквизували кілька кімнат і в нашому новому помешканні забрали у нас кухню, в наші бурсі влаштовали їдальню.

Прийшлось вкупі користуватись кухнею; почались суперечки.

—А это что за барщина? Это украиночка? Что это вы, украиночка, дѣлаете? Хохлацкую кашу варите? А нас угостите? Что ж вы молчите! Что это они всѣ такіе сердитые, эти украинцы? Может быть, вы, панночка, „забалакаете" с нами по своему?

Підходять другі.

—Слушайте, панночка может быть вы с нами отобѣдаете? Будьте любезны, окажите эту честь!

—Нѣт, что ты, украинцам хохлацкая каша вкуснѣе!

—Я покинула геть страву, вийшла; (ходили по черзі, иноді сиділи зовсім не їли, аби не вострічатись з офіцерами), але голод яков заставив вертатися до кухні.

—Смотри! это ширая украиночка. Студенточка! А гдѣ это ваш Ніжець? в петлюровской бандѣ? Он у вас, кажется, был проректоромъ. Что вы такая сердитая, украиночка? Почему вы с нами не хотите быть знакомы? Мы вас угостим; у нас есть чудные конфеты, данскіе язычки, данскіе пальчики, кофе, ужин. Что вы молчите! Вы только с петлюровцами разговариваете? Или вы «принципово» с нами не разговариваете?

Між собою ми размовляли по-українськи. Нарешті, підходить до мене якийсь офицер.

—Слушайте, мадемуазель, или панночка, если я хоть одно слово от вас услышу по украински, то вашу кашу выброшу и вас. Полетит ваш университет в трубу и вы с ним. Это офицерская столовая и вы должны говорить по русски. Тѣм болѣе, что вы под нашей охраною.

Прийшли дві панночки з листом до ректора від професора N; до канцелярії треба було проходити через офицерську їдальню.

—Скажіть, будь ласка, не тут канцелярія университету? —Звертаються вони до офицерів.

—Какая канцелярія? Тут нѣт никаких университетов. Вашего державного университета нѣт, это столовая. Мы скоро всѣх взаарестуем, тут будут жить только офицеры. Ишь квартиру генерала взяли под канцелярію. Паны украинцы!

Тяжко і боляче робилось на душі і тілько одна надія жевріла в грудях, що прийдуть наші і виникне глум цей.

Це було під Андрія. Зечеріло. Зібрались бурсаки в кімнаті; нас було всього 8 чоловік. Згадували життя по селах, пригадували й життя бурси; цікавились цікавими відомостями стиха, бо за дверима нишпорили офицери. Чомусь особливий сум обгорнув душу; мобілізували останніх товаришів, деяких заарештовано в місті.

А офицери казились, мов свято справляли, гуркотіли, танцювали, співали, брязкотіли пляшками.

В цей день глузували вже, скілька бажаюсь, а до цього вони мали великий хист.

Тілько що ми тихенько розійшлись, бо зібрання заборонялись, і ледве лягли, як з'явились офицери і вартові до нас зробити трус. Було 2 г. ночі, коли вони ввійшли в кімнату. Їх було чоловік 30.

—По приказанію градоначальника мы сдѣлаем у вас обыскъ!

—Будь ласка, відповідаєм ми спокійно, «оставьте свои речі». Самі ми не встали з ліжок, почуваючи себе безвинними:

—Тут у вас собранія политическія бывают, всякая нелегальщина?

—Шукайте.

Почали шукати.

—Вы, господа, не лежите, пойдете с нами в участок.

Це було трохи в дивовижу: за що? Ми почали зодягатися.

Вони нишпорили, але нічого не знайшли, крім лекцій і старих листів, взяли українські листівки.

Була в нашій кімнаті пошта; (приходили листи, але тих студентів не було, ми залишали листи у себе); взяли вони ту пошту і записали на відповідальність товаришки.

—Это вы будете отвѣчать, ми нашли на вашем столѣ!

По коридору блукали вартові, що ми не втікли. А над головою офицери свято справляють.

Вводять ще де-яких мешканців университету.

Влітає один офицер.

—Вы обыск сдѣлали?

Ті кажуть: «сдѣлали».

—Как сдѣлали? Все перерить, под кроватями, и постели перерыть!

Почалось шукання нелегальщини, все вверх дном!

В 5 годин ранку повели нас на Жилянську. Поставили на столі кулемета, на ганку вартового. Ми хотіли гуляти по залі, але вартовий скомандував в один кінець всім зібратись. Посідали ми; кругом вартові і офицери. Ми сміялись, нам заборонили; посиділи трохи тихо, захотілось співати.

— Можна співать?

Той подивився на нас здивовано і заборонив.

Побачили на полиці балабайку. «Ми будем грать!» Він дозволив, але тихо. Грали тихо, що б не розбудити офицерів, котрі спали в суміжній кімнаті.

Вартові дивувались з нашого гарного настрою.

Почали ми їсти сухарі, які взяли на дорогу, і все допитувались, чи скоро нас поведуть в «Освѣдомительный Отдѣлъ».

— «Чого вам туди так хочеться? Поведуть вас у день, щоб не втекли».

В 10 годин нас під конвоєм повели на Ирпенську, 6. Нас було 5 студенток і 3 студенти.

Гарними очима провожали: «вот украинцев-преступников ведут»...

Вартові добре на нас гримали. «Не расходись! По двое, не отставать, переходить на ту сторону!».

Нарешті привели нас до Освідомительного відділу. Там встрітили досить привітно. «Это пулавских арестованих приводи? Сюда их, вот в эту комнату!». Ввійшли з нами і миліціонери. Стало трохи сумно, але не дуже. Сиділи мовчки.

Почали допит. Допитувались довго; мене протримали 1 години. Після сформування протоколу почалась розмова.

— «Вы украинка? Как вы относитесь к воестанію бандита Петлюры? За родного батька считаете?»—і т. и.

Годин в 4 повернули нам документи нашу «нелегальщину» і відпустили на волю.

Ми радісно повернулись до дому. Офицери саме обідали.

— «А гдѣ это вы были, украинцы? В кутузочкѣ сидѣли? Бѣдные! И мы вас не могли сохранить от ареста. Что же ваш батько, Петлюра не идет? А он знаете подступает со своими сандами!».

Приходили жінки офицерів за обідом.

— Что это, вернулись арестованные? Скоро, надо было бы их подольше подержать, а то слишком заважничали,— пишить одна.

— Нѣт, несчастные офицеры, гдѣ не возьмется всякая дрянь, всѣ на их голову: и украинцы, и большевики и социалисты—каже друга.

Раптом вбігає офицер:

— Господа, новобранцы разбѣгаются, грабят наши вещи! Петлюра занял Святошино!

На дворі стояв галас: то вибирались добровольці. Всі розбіглись.

Вечоріло. Помалу все стихло, тільки вибухи стали все ясніше й ясніше, то наступало славне військо Директорії!

Наталя Повсянко.

ПОЛІТИЧНІ ВІДОМОСТИ.

Політична нарада.

20 грудня, ввечері, в палаці б. гетьмана відбулася нарада Директорії, представників українських політичних партій й українського головного командування.

Найголовнійшим питанням наради —було обмірковування декларації Директорії. Ця декларація була виготована ще підчас пробування Директорії у Винниці. Нині, не бажаючи прийняти на себе одповідальности за напрямок внутрішньої політики, члени Директорії скликали нараду в цій справі.

Декларація була всебічно розглянута. В принципі вона була ухвалена представниками всіх партій, опріче партії хліборобів-демократів. Було визнано необхідним внести до тексту декларації деякі поправки.

Нарадою обібрана комисія для остаточного редагування декларації.

Після цього, обмірковувалися важливі питання зовнішньої політики.

Нарада затягнулася до 1-ої годинни.

Нота до Вильсона.

Комитет Української Національної Ради у Львові, як провізоричне правительство Української Держави на українських землях дотеперешньої Австро-Угорської монархії, звернувся до президента Споученних Штатів Америки з нотою:

Харчові справи.

Харчування Києва.

Міністерство постачання одержало відомости про одправлені з Полтавщини до Києва в великій кількости мясо, сало і инш.

З уманського повіту транспортуються яйця.

Цими днями було привезено до Києва з остерського і козелецького повітів сіно.

---

18 і 19-го грудня в Київ пройшло 89 вагонів з хлібом і з рго-фуражем; 20 і 21-го грудня—80 вагонів з мукою і зерном і 4 вагони з ячменем.

Таким чином, останні вагрі дні хлібні запаси Києва поповнились на 170 вагонів.

Разом з означеними грузами (вантажем) *Київ забезпечений хлібом на 10 днів* при умовах видачі робітникам по півтора фунта, а населенню по пів фунта в день на душу.

В зв'язку з цим в цій справі виходили для підвозу хліба, надалі питання про забезпечення Києва в харчовому міністерстві вирішиться вирішним. Через це *надалі є найбільш вірогідним підвищити щоденну видачу хліба робітникам до двох фунтів і населенню до трьох четвертих фунта.*

В найближчому часі повинно добре розвіятися питання і про зерно-фураж, запаси якого швидко підвозяться в південних місцевостях України.

Скасування державного хлібного бюро.

При міністерстві продовольчих справ закладено комісію для негайного вирішення питання про скасування Центрального Правління Державного Хлібного Бюро.

Є гадка—центральне правління цього органа злити в міністерством харчування, щоб скасування не відбилося негативно на заготовці хліба. Цю реформу намічено перевести в самий короткий час.

В зв'язку з скасуванням Державного хлібного бюро вирішено поширити межі діяльности департаменту, який веде заготовкою і постачанням хліба. Місцевими харчовими органами по постачанню харчів губерніяльних та повітових міст Укр. Нар. Респ. будуть являтися губерніяльні та повітові комісії постачання, в розпорядженні яких і поступили органи державного хлібного бюро.

Склад губерніяльних комісій слідуючий: голова—по визначенню міністра харчування, він же губерніяльний комісар по постачанню, члени: по вибору— дви відставства, один від міста (по вибору міської думи), один по призначенню від військ і один от міського українського комітету.

Повітова комісія складається на тих-же підставах, тільки голова призначається губерніяльним комісаром постачання.

Губерніяльні і повітові комісії постачання мають всі права:

1) Закупати по твердим цінам, обмінювати і заготовляти в цьому року за бані, мукомолі комбінації і інші продукти, особливо насіння,

2) Розпреділяти ці продукти по примовлу на місцях або для цілі транспорту з місць закупки.

3) Перевозити продукти на місцях закупок і в центральних місцях, вибраних для цієї цілі.

4) Розпреділяти і перевозити борошна і продукти, перероблені з борошна.

Крім комісій постачання, ніхто не має права на Україні торгувати в комерційному меню хлібними мономолізованими продуктами, а також і перевозити їх.

Тверді ціни на хліб.

Міністерством харчування, до окремого розпорядження, тверді ціни на хліб врожаю 1918 року та попередніх років, затверджуються ті, які існували до першого грудня 1918 року.

Продовольча нарада.

Сьогодня о 12-й годині дня в міністерстві харчування відбудеться нарада під головуванням т. в. о. міністра М. Тимофієва, по питанням харчування.

На нараду, крім старших чинів міністерства і правління державного хлібного бюро, закликані: колишній комісар харчування В. Мартос, бувший при Центральній Раді міністром М. Ковалевський, Д. Кололіух, бувший товариш міністра С. Франкфурт, представники Укрінбанка, селянської спілки, союзів кооперативів і пр.

Жертва селян.

Вчера, в управління особливо-уповноваженного по постачанню м. Києва продукти, з'явились представники м. Трипілля, голова продовольчої частини дніпровського відділу П. М. Гравяяко, повітовий комісар З. І. Евнушенко і завідуючий відділом постачання при комісаріяті С. Г. Романенко, і заявили, що вони привезли 30 підвод печеного хліба, котрий людність міста Трипілля пожертвувала для бідних м. Києва.

Жертвувателі порадили поділити цей хліб між домовими організаціями окраїн, при чому, хліб треба видавати безплатно, по пів-хлібини на родину.

Особливо—уповноважений А. Д. Зенко приняв привезений хліб і обіцяв виконати волю жертвувателів при поділі його.

Про це селянське пожертвування повідомлено міністра постачання. (УТА).

Харчова нарада.

В залі міської думи відбулась нарада в справі постачання, скликана з почину комісара по постачанню м. Києву М. С. Бордзака.

На нараді були присутні представники заінтересованих відомств: державного хлібного бюро, особливо-уповноваженний по постачанню м. Києва продуктами, особливо-уповноваженний по закупці худоби, представник акцизного відомства, міського самоврядування, міської продовольчої управи, центрального і кооперативів. На раді був також представник штаба південного корпуса.

Нарада відбувалась під головуванням товариша міського голови А. М. Гінзбурга і виробила низку заходів, котрі повинні урегулювати справу постачання у м. Києві. Нарада визнала потрібним клопотатись про усунення самочинних реквізицій як у м. Києві, так і на місцях руху вантажу, і охорону вантажу підчас перевозки на ст. відправки і скерування на продовольчих складах і базарах.

Хліб для Холмщини.

Уповноважений на Холмщині д. Шелест, який енергійно, але безуспішно добивався при гетьмані свободи вивозити хліб для голодаючого населення Холмщини, вчора звернувся до міністра продовольчих справ з проханням негайно вивезти хліб до Холмщини, бо населення останньої буквально вмирає з голоду.

В. о. міністра продовольчих справ М. М. Тимофієв вчора ж відав розпорядження отправити спеціяльно через Голоби на Холмщину 20 вагонів борошна, або зерна. Приймаючи на увагу те, що в розпорядженні д. Шелеста не й досі не асигновані гроші, міністерство наказало відпустити хліб в кредит.

По заяві д. Шелеста, з Холмщини на Україну можна вивезти велику кількість товарів, в яких Україна і з'окрема Київ відчувають зараз гостру потребу, а саме: чай, ірисин, сало, масло і т. и.

Уповноважений Шелест пропонує в найблизчий час зорганізувати одправу названих товарів на Україну в обмін на хліб.

Хліб для Галичини.

Міністерство харчування командирує в Станіславів представника для негайної погрузки і перевозки по Підволочиська десяти вагонів борошна, п'яти вагонів крупи і п'яти вагонів зерно-фуража.

Всі ці продукти направляються в розпорядження військового секретарію Галичини в обмін на нафту і змазочні матеріяли, які находяться в Галичині.

Теперішня одправка являється першим транспортом харчів, які направляються в Галичину для товарообміну, останній буде розвинений в великих розмірах.

Таким чином транспортну кризу, яку переживають залізничі чинники через брак змазочних матеріялів, можна вважати остаточно ліквідованою, а в зв'язку з тим покращ є й продовольча справа на Вкраїні, яка головним чином гальмувалася через розруху залізничого транспорту.

Хроника.

Накази війська української влади.

Комендант м. Київа та фортеції наказав в 27 грудня закрити у Києві всі ігорні клуби.

Ним же наказано здати зброю тим, хто и досі її не здавав, під погрозою військово-польового суду.

Зброю мають право залишити тільки військові особи та ті, що мають посвідчення від німецької комендатури.

З 23 грудня, по наказу коменданта м. Київа, розпочнеться реєстрація всіх автомобилів, що находяться в м. Києві.

Газета „Боротьба".

У вівторок 24-го грудня вийде щоденна газета «Боротьба»—Орган Центрального Комітету Української Партії Соціялістів Революціонерів.

„Нова Рада".

У вівторок 24 грудня «Нова Рада» вийде на російській мові.

Редагує А. Ніковський.

Рух валок.

На залізницях провадиться рух більші валок з німецькими військами.

Для цивільних осіб валки заходять тільки на Білу Церкву.

Доля арештованих офицерів.

На засіданні Сеньоренконвента Київської міської ради, міський Голова повідомив про розпорядження Головної Слідчої Комісії отамана Володія Увільнити з під арешту частини офицерів добровольців. Але по наказу Голови Верховної Слідчої Комісії Новенка увільнення офіцерів тимчасово припинено, що мотивується небезпекою для самих офицерів збоку розлютованих козаків.

Гр. Кесер.

В ніч на 21 грудня арештованого давно буви, головнокомандуючого добровольчої армії разом з двома його ад'ютантами було поведено в Михайловського манастиря в контр-розвідку.

По дорові, на Софійськім майдані біля памятника Богданові Хмельницькому), гр. Кесер і його ад'ютанти зробили спробу втекти від конвою. Вартові козаки цю спробу рішуче ліквідували.

Увільнення з-під арешту.

З арештованого цими днями викладача обов'язки товариша міністра продовольчих справ С. Франкфурта, в аналогічні влади увільнено з-під арешту.

Зменшення електрики.

Вчора завідуючий паливом міста Київа А. В. Коваль подав командирові осадного корпусу полковникові Ковальові проект скорочення роботи Київської електричної станції.

Проект цей полковник Коновалець затвердив.

З 22 грудня роботу електричної станції буде припинено з 6 годин ранку по 4 год. дня. (УТА).

З'їзд селянської спілки.

Сьогодня в Київі розпочинається губерніяльний з'їзд селянської спілки. Крім представників Київщини приїхало багато представників Поділля і Волині. В програм з'їзду, крім питань бікочого політичного моменту, увійшло аграрне питання, народньої освіти і гигієни. Помешкання для з'їзду ще не підшукано. Повати мандати і брати квитки на з'їзд треба в редакції газети «Народня Воля», Бульварно-Кудрявська, 8, пом. 17. (УТА)

Біженці.

По відомостях Міністерства здоровя в Київі і в Дарниці зараз знаходиться біля 15000 біженців; містяться в вагонах та при вокзальних бараках. (УТА)

Повідомлення.

— **Загальні збори спілки учителів-українців м. Київа.** З ініціятиви пана Коменданта м. Київа рада спілки учителів-українців скликає загальні збори членів спілки на неділю 22-го грудня о 4 годині дня в помешканні Української II-ї гимназії (Бібиковський бульвар 10).

Повістка дня:

1) Вшанування пам'яти забитих козаків У. Н. Р.

2) Ліквідація комісії.

3) Справи Управи спілки-позичкової каси.

4) Обрання попечительської ради при спілці позичкової каси.

5) Біжучі справи.

Як що о 4 годині не буде кворуму для збору, то о 5 годині того ж дня призначаються другі загальні збори, які будуть дійсні при кількости присутніх.

— Учительське бюро праці. При Всеукраїнській учительській спілці та спілці учителів українців м. Київа організовано бюро праці, яке полагодить посередництво між учителями та інституціями.

Бюро приймає по метриці найбільш годних відомих (і певних яко українців) кандидатів на посади в школьній, лекторській, інструкторській і инших галузях освіти, начеперкій, кооперативній, госпіталній, заводських і книгозбірнями, продавців в книгарнях і т. и. Приймаємо всі інші праці, а також приватних осіб зве татися до учительського бюро праці за від овідними кандидатами.

Вільні посади на провінції мають бути:

учителі української мови, історії, географії та природознавства, математики, чужоземних мов, малювання, рукоділя в гимназіях, учительських семинаріях, вищих початкових школах та на курсах, інструкторів шкільної та позашкільної освіти, інспекторів та в инші очатках школи на заміщ.

Справи приймаються в бюро праці в понеділках, середах та п'ятницях від 6 і до 8-ї години вечора.

— Рада слухачів підготовчих курсів Укр. Університету повіщ мле всіх тих слухачів, що в неділю 22 ц. м. 12 год. дня в помешканню 2-ї укр. гимназії (заліз. ст.) на Бібиков. бульварі в обдумують загальні в орі всіх слухачів курсів, які мають остаточно вирішити питання про те, коли мають розпочатись лекції на курсах, а також про перерву на Різдвяні святки.

Голова Ради Г. Дубина.

— На неділю 22 грудня о 11 годині ранку у помешканні міністерства харчів х справ (Бибиков. бульвар 18.—Загальна приймають загальні збори бувших і ін ох с вр бігників міністерства харчових справ на виключ. українців, для обговорення дуже важливих питань.

Ініціятивний гурток.

— **Українське Наукове Товариство.** В неділю 22-XII о 5 год. веч. в п м школині Наукового Товариства відбудеться десяте засідання Історичної секції т-ва.

1) Справоздання за р.р. 1917-1918

2) Прфесьвий Е. Протоігумен Мучачівського монастиря Василіян і його Brevis Notitii.

3) Грушевська О. О., Пам'яти Л. Глібова (1893).

4) Грушевський О. С. Бібліографічні замітки.

Голова О. Грушевський.

— Від Холмського комітету:

— В і військові старшини (офицери) і охотники українці бженці в Холмщині приглашуються обов'язково явитися сьогодні 22 грудня до Х л ського Комітету Дмитрієвська 10, ом. 5 в 12 годин дня.

Холмський комітет.

— **Київське т-во Просвіта.** В понеділок 23 грудня о 7 год. вечора в помешканні Просвіти відбудеть ся загальна рада т-ва і лекційної комісії в справі складання лекцій для військових частин. Будуть розглянуті такі і другі питання. Просять членів неодмінно прибути.

— п. Комісар міністерства освіти та мистецтв запрошує всіх п.п. директорів середніх хлоп'ячих шкіл м. Київа на засідання, яке відбудеться в помешканні Ольгинської гимназії (Терещенківська 2) в неділю, 22 грудня о 3 год. дня.

— Цим повідомляю членів Ради Київської середньошкільної Юнацької Спілки, що збори ради відбудуться сьогодня (22 грудня) о 4 годині в помешканні Українського клубу по Пушкинській вул. 6, Ч. 1.

Голова ради Н. Сукомлин.

— У неділю 22 грудня в помешканні 2-4 гимназії (ріг Бібиковського бульвару і Володимирської вулиці) відбудуться загальні збори учителів українських м. Київа. Початок зборів о 4 годині дня. Коли в призначений термін не прибуде потрібне число членів спілки, то о 5 годині розпочнуться другі збори, які будуть рахуватися дійними при присутності членів. Розглядатимуться питання першорядної ваги.

ВІДОЗВА

до всього українського робітничого хору.

— Розпочався А. Маврченко запрошує всіх хористів і хористок при хору в місті оперний театр сьогодні 21 грудня с. о 10 годині ранку на репетицію і на відкритя вистави о 5 год. вечора.

Вісти з місць.

Відділи полковника Балбачана в Харькові.

ХАРЬКІВ, 20-XI. В місто війшли відділи полковника Балбачана. Вся влада цими передана до рук республіканської влади. (УТА)

Арешт цензової управи.

ЖИТОМИР, 21-XI. По розпорядженню Директорії заарештовано цензову губернську земську управу і між ними голову Канрибу, членів Соколовського і Ольшевського.

Сьогодня в губернського комісара відбулося засідання в справі призначення нових демократичних членів. (УТА)

Селянський з'їзд.

В м. Летичеві, на Подлляю, 15, 16 та 17 грудня відбувся повітовий селянський з'їзд, який обмірковавши питання про відношення селянства до Директорії Української Народньої Республіки, одноголосно ухвалив послати до Директорії і Головного Отамана Українських Республіканських військ такі телеграми:

„Після тяжкого страждання під ярмом гетьманщини і поміщиків Летичевський повітовий селянський з'їзд в кількости 350 чоловік, зібравшись для обговорення важних справ, витає від щирого серця тих кращих синів України, котрі підняли свою руку проти народніх катів—гетьманців.

Селянський з'їзд висловлює повне своє довіря Новому Українському Народньому Правительству і лиці Директоріяту і заявляє, що всіма силами буде підтримувати його і чим тільки зможе буде помагати йому; з свого боку селянство повинно приложить всіх своїх сил, аби в оті і у війську був спокій і порядок, знаючи, що від спокою і порядку залежить наша земля і воля.

Слава Українській Народній Республиці!

Слава Українському Народньому Правительству—Директоріяту.

Слава Українському Республіканському Військові".

Довідавшися про думку приєднати Західньо - Українську Народню Республіку (Галичину, Буковину і Угорську Україну) до нашої Наддніпрянської України, з'їзд ухвалив послати до Української Народньої Ради у Львові телеграму з привітанням.

Розгром грабіжників.

ЗВЕНИГОРОДКА. По засудові сільського суду Каліторки розстріляно чотирьох грабіжників. (УТА).

Допомога полоненим.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ. Відбулось кілька засідань місцевої влади та громадянських установ в справі організації допомоги воєнополонених, що повертаються в Австрії голодні, виснажені, обідрані та хворі.

Утворено комітет для вібрання жертв грішми, річами та харчами.

Цими днями було влаштовано круговий збор. Людність поставилась до збору прихильно. (УТА).

ЗА КОРДОНОМ.

Виїзд посла з Петербургу.

„Ukr Zgt" оповіщає: До Гельсінгфорсу прибуло дипльоне посольство, яке покинуло Петербург.

Рівнож виїхало з Петербургу порвальне посольство, яке через Финляндію їде по Норвегії.

На кордоні перевіряють большевицькі вояки посольські печатки, дипльоне пакетів не затримують.

Жидівські погроми в Румунії.

В Румунії і Бесарабії счинили великі жидівські погроми, в яких визначну участь взяло військо.

Також в деяких місцевостях Бовини називають румуни на жидівські і граблять їх крамниці.

Вибори з Установчі Збори.

БЕРЛІН, 20-XII. В засіданні з'їзду Рад великою кількістю голосів вирішено в Установчі Збори призначити 9 січня. (УТА)

Видача Вильгельма II.

Уповноважений від німецького народу Еберт повідомив демократичну партію в Марбургу, що чутки, ніби-то Німеччина згодилась видати бувшого імператора Г. Англією державам антанти, не в основі мають під собою.

Редактор—видавець П. Г. Певний

ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Без платні видається пісок з умовою негайного вивозу його від ду експедиції заготовок державних паперів (Бібиковський Бульвар № 27). 1812—1.

Оголошення від Київського Райкожа.

Всі робітники Райкожа, котрі не приступлять до виконання своїх службових обов'язків до 25 го грудня цього року, будуть лічитися звільненими від служби. Уповноважений Міністерства продовольч. справ, керуючий ділами Київського Райкожа М. Капілер. 1803—3.

Д-р Сергій К ломієць Готовлю 2а. 11-1. 5-7 д. ч. сиф т. пен. х.

ПОПІЛЬСЬКИЙ

„СОЮЗБАНК"

(Вінниця, Поділля).

з загальною відповідальністю

50,000,000 карб.

переводить всі банкові операції. Платить по вкладам 4—6% %. 1278

ОПОВІСТКА.

Урядовця Міністерства Морських Справ, усунених з посад гетьманською владою, бажаючих знову вступити до праці в міністерстві, прохаю подати писані заяви до головної морської господарської управи зі вказівкою своїх адресів.

Комісар по морським справам Акимів. 1798—1.

Загублено безсроч. паспорти книжка № 261 від 15 липня 1915 року на ім'я Михайла Івановича Можухина вид. посаловим старостою пос. Турдаки. Акерманського повіту, Бесарабськ. губ. 1833—1

Загублено свідоцтво бібліотечна Київської обласної хорошальської школи на ім'я Федіна Григорьєвича Час, прохаю лічити не дійсним. 1821—1.

Печатки на сом „місце а громада майстерні сл. т-ва культурно просвітньо - професіональної спілки праваб. заліщин." украдено. Всі мандати і уповноваження за вищезазначеним печатки лічити недійсними. 1802—

Шукаю праці, маю рекомендації. Можу бути шофіяром, нумерним і ланесем. Хрещатик 25 пом. 180. Будковському. 1809—1.

Кімнату прусне співробітник банку Банк пошукає для постійного гост. „Прага" ул. 108, Наконечному телеф. 64—38. 1822—1.

Студ. ун. педаг. гот. и репет. по пр. ср. уч. зав. Ш. язика, Борщаг 5 кв. 2. 1797—1.

Кімнату з електрикою, в ужаній родині. б ж в бо м. н. Миколаївська 6—9. Кожевський тел. шін. шинків 31. 1793—1.

Курси обуви і жіночого А. Ф. Постоянського. Навчаю в дві неділі. Учени запишка. Дмитрівська 38 к. 1791—1

Портрети В. Винниченка та С. Петлюри, розмірами 8½ 6 верш. можно купувати в гуртовій коморі т-ва „Час" (Київ, Володимирська, 42) і по вкладах товариства по ціні 3 карб. 50 коп. 1811.

ОГОЛОШЕННЯ.

П. Керуючий Народним Міністерством Пошт і Телеграфів приймає сторонніх осіб по вівторках і четвергах від 1-ї до 3-ї години дня.

Записуватись на прийом від 12 до 1 години у вагового урядовця.

За Директора Канцелярії (підпис)

КУРСИ

навчання на пишущ. машин. Переписка паперів на російс. та укр. ськ. мов х. Курси Ф. Фле ш ан. А. Киржнер. Володимирська 41, при магаз. «Вядро». 867—7

ХАРКІВСЬКА УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

„ДЗВІН"

Петровський пров. № 18.

Має на складі такі книги:

Чепіга Арифметичні задачі 1 карб., Вигнанці 1 рік 1 карб., 20 коп., Мандрівки Мандрів 1 карб. 20 коп.

Винниченко. Том X-й (Хочуй) 1 карб., Боротьба 1 карб. 50 коп. Нр. Вагаїв. Історія Слободської України 7 карб.

Хотевич. Гірські А. Шарелі 50 коп., Ілюстрації 40 коп., Умови відлиння в Москві 40 коп. Дезинфектор для «Прогресу» 1 карб.

Глібів. Байки 1 карб. 60 коп.

Тимошенко. Хто такий Винниченко 30 коп.

Куліш. Орися 45 коп., Сіра кобила 50 коп.

Кадило. Пісні про кохання 50 коп.

Полтавського правничого Т-ва Словник Сусвиняка 1 карб. 50 коп.

18 8—1.

ДО УВАГИ.

ВИДАВНИЧЕ

„Т-ВО ДЗВІН"

(Київ, Бесарабська пл. ч. 2)

Вийшли з друку і мають на продажу у всіх українських книгарнях такі книжки:

В. ВИННИЧЕНКО. Базар. Пієса на 4 дії. Ціна—2 карб. 50 коп. Панна Мара. Комедія на 4 дії—Ціна 2 карб. Чорна Пантера. Пієса на 4 дії—Ціна 2 карб. 50 коп. Д. МАРКОВИЧ. Твори. Том перший—Ціна 4 карб. 50 коп. С. ЧЕРКАСЕНКО. У шахтарів. (книжка для позакласного читання)—Ціна 5 гривень. Гр. Гетьманець. Батько української повісти. (Котляревський)—Ціна 2 гр. Оксана. Мірбо. Щоденник. (Переклад М. Воронного)— Ціна 1 гр. 60 шаг. Т. ШЕВЧЕНКО. Іван Піхова. Гамалія. Тарасова ніч.—Ціна 50 коп.

ВІДДІЛ „УКРАЇНСЬКА ШКОЛА".

Підручники:

Я. ЧЕПІГА. Арифметичні правила. Видання 2-е—Ціна 3 гривні. Письмо в школі. Методичні замітки—Ціна 3 гривні. С. ЧЕРКАСЕНКО. Найпотрібніші правила правопису з додатком сам стійкого писання. (Підручник для учнів початкових шкіл). Част. 1-а—Ціна 80 шаг. Част. II-а—Ціна 2 гр. 40 шаг.

1805—1.

Видавництво „СЕРП і МОЛОТ"

ГОЛОВНИЙ СКЛАД: Книгарня Т-ва „Освіта", Київ, Володимирська 31, дім Губерніяльного Земства.

Книжки для селян та козаків:

М. Драгоманів. Пропащий час (Україні під Московським царевом)—50 коп.

М. Драгоманів. Нарис української соціялістичної програми (вступне слово до „Громади")—1 к. 20 к.

Ю. Охримович. Короткий нарис розвитку української національно-політичної думки ч. I—2 карб.

М. Залізняк. Нарис про національне питання.—2 карб.

Та инші книжки сусп.-політичного змісту.

Клим Полішук. Серед могил і руїн. Оповідання з часів війни 1916—1917 р.р.—4 карб.

Олекса Стороженко. Повний збір. творів: кн. I. Оповіщ.—4 карб., кн. II. Оповідання, кн. III. Гаркуша—1 карб. 80 коп.

Богдан Сивий—Історичне оповід. з часів Наливайка—80 коп.

ПІДРУЧНИКИ:

П. Ставничий. Географія для першого ступня науки (Вища почат. школа або I кл. середніх шкіл) —2 карб. 50 коп.

К. Залізняк. Систематичний курс аритметики ч. I. Ціле число (підруч.)—2 карб. 50 коп.

Нові книжки белетристичної серії:

Г. Гайне. Книга пісень ч. I і II по 4 карб. 50 коп.

М. Яцків. Боротьба з головою, пароси й опанів —5 к. 50 к.

Картини-портрети С. ПЕТЛЮРИ та инших діячів.

1810—1

1919 Приймається передплата на 1919 рік (другий рік видання) 1919

на авторитетний часопис сільсько-господарської кооперації

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАРЬ"

видання Центрального Українського Сільсько-Господарського Кооперативного Союзу.

Часопис ставить своїм завданням як найкраще освітлювати питання в полі сільсько-господарської кооперації, виклади на місцях через кооператорів, агрономів-практиків, діячів і дяк-хаїбовців ініціятиву і змагання сільсько-господарських кооператорів, давати поради та вказівки про те, як все в цих роботах і в галузі обслуговування сільського господарства по перерібці в усі галузях. Часопис стає в послугу найбільш пекучим запитанням сільського господарства в галузі сільсько-господарських кооперативів.

Часопис редагує редакційно-видавнича комісія в складі: П. Архиченко, П. І. Гансевича, А. Г. Головка, К. А. Маніевича, М. І. Полішукного і В. М. Сапожного.

Участь прийм. в часописі: Архиченко Г., Архипов Г., Амалевич А., Бронтівський Б., Водянський С., Гансевич П., Головко А., Ломанцевський В., Зайко-Зайцев Ф., Заїв на Ф., Ївченко М., Кожевський В., Кийкало Я., Кодечієць С., Керженко І., Клуцкий Г., Ковзі І., Кречуб Б., Коваль В., Кравченський В., Лежинський М., Маніевич К., Мицюк О., Мороз П., Мирайдин К., Обдан П., Остевич Ф., Орландо-вський І., Пащенко К., Прахоренко І., Пляшенко С., Петренко А., Пожарський П., Полішук І., Пономаренко М., Сенчиків В., Скандраков Г., Фізіковський О., Тушкан П., Шаповал М., Шемет К., Шеремет Ковський І.,